

## Thanh niên là nhân tố chủ chốt trong việc định hình, phát triển tương lai đất nước

Ngày 18-12, đến dự và phát biểu chỉ đạo tại phiên trọng thể Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam khóa IX, nhiệm kỳ 2024-2029, Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định, trong các giai đoạn cách mạng, Đảng ta luôn luôn đặc biệt quan tâm, chú trọng công tác thanh niên, đã ban hành nhiều nghị quyết, chỉ thị chăm lo giáo dục thanh niên, chuẩn bị tiến độ vững chắc để thanh niên sẵn sàng đón nhận sứ mệnh làm chủ nước nhà.

Thay mặt lãnh đạo Đảng và Nhà nước, Tổng Bí thư biểu dương những kết quả của tuổi trẻ cả nước và Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam đã đạt được trong thời gian vừa qua. Bên cạnh kết quả, cũng thẳng thắn nhìn nhận, thanh niên và công tác thanh niên vẫn còn những tồn tại, hạn chế, Tổng Bí thư đề nghị, Đại hội tập trung trao đổi, thảo luận, sớm có giải pháp khắc phục.

Tổng Bí thư nhấn mạnh những thành



Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu chỉ đạo Đại hội IX Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam. Ảnh: TTXVN

tựu vĩ đại sau gần 80 năm lập nước và gần 40 năm thực hiện công cuộc đổi mới, với thời cơ, vận hội mới, ý Đảng đang

hòa quyền với lòng dân trong khát vọng đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới, XEM TIẾP TRANG 2

## Huy động mạnh mẽ nguồn lực xã hội phát triển văn hóa, thể thao và du lịch

Ngày 18-12, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức hội nghị trực tuyến toàn quốc tổng kết công tác năm 2024 và triển khai nhiệm vụ trọng tâm năm 2025. Dự tại điểm cầu Hà Nội có Thủ tướng Phạm Minh Chính. Chủ trì tại điểm cầu Đà Nẵng có Phó Bí thư Thành ủy, Chủ tịch UBND thành phố Lê Trung Chính và Phó Chủ tịch UBND thành phố Nguyễn Thị Anh Thi.

Phát biểu chỉ đạo hội nghị, Thủ tướng Phạm Minh Chính ghi nhận, biểu dương và chúc mừng những kết quả mà ngành văn hóa, thể thao và du lịch trên cả nước đã đạt được trong năm 2024. Đồng thời yêu cầu, năm 2025, ngành phải tăng tốc, bứt phá với tư duy đổi mới, tầm nhìn chiến lược, phát huy trí tuệ, bản lĩnh để đạt kết quả cao hơn năm 2024. Trước hết, cần tạo đột phá về thể chế theo hướng dứt khoát từ bỏ tư duy "không quản được thì cấm", kiên quyết loại bỏ cơ chế "xin - cho"; đẩy



Chủ tịch UBND thành phố Lê Trung Chính (bên phải) và Phó Chủ tịch UBND thành phố Nguyễn Thị Anh Thi chủ trì điểm cầu tại Đà Nẵng. Ảnh: X.D

mạnh phân cấp, phân quyền, cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính gắn với chuyển đổi số. Đẩy mạnh phát triển hạ

tăng chiến lược, các thiết chế văn hóa, thể thao và du lịch, cả về hạ tầng cứng

XEM TIẾP TRANG 2

## ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

### Xây dựng con người Đà Nẵng trong thời kỳ mới

Văn hóa là nền tảng tinh thần, vừa là mục tiêu vừa là động lực cho sự phát triển kinh tế. Kết luận số 79-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 43-NQ/TW của Bộ Chính trị (khóa XII) về xây dựng và phát triển thành phố Đà Nẵng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 nêu rõ: đầu tư phát triển văn hóa, con người đồng bộ, ngang tầm với phát triển kinh tế, đưa hình ảnh thành phố Đà Nẵng văn minh, đậm đà bản sắc dân tộc đến gần hơn với bạn bè quốc tế... Kế thừa và phát huy những giá trị văn hóa xứ Quảng, đến nay việc hình thành và xây dựng con người Đà Nẵng với bản sắc văn hóa riêng đã có những kết quả nhất định.

TRANG 2

### Thúc đẩy khoa học và công nghệ để phát triển thành phố

Ý thức được vai trò của khoa học và công nghệ đối với sự phát triển chung của thành phố, năm 2024, Sở Khoa học và Công nghệ (KH&CN) cụ thể hóa nhiều chủ trương, chính sách, đẩy mạnh nghiên cứu khoa học gắn với chuyển giao ứng dụng; hỗ trợ phát triển doanh nghiệp và thúc đẩy thị trường, quản lý Nhà nước trên các lĩnh vực.

TRANG 3

### Vận động người lao động vào tổ chức Công đoàn

TRANG 4

## THỜI SỰ & BÀN LUẬN

### Thông suốt và đồng lòng

NẠI HIÊN

Kỳ họp thứ 21 của HĐND thành phố khóa X diễn ra thành công để lại những dư âm và ấn tượng mạnh mẽ với những điểm nhấn đặc biệt. Đáng kể nhất là việc các đại biểu tập trung nghiên cứu, thảo luận, quyết nghị việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 136/2024/QH15 của Quốc hội về tổ chức chính quyền đô thị và thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển thành phố Đà Nẵng.

Kỳ họp xem xét, thông qua các nghị quyết đối với 16 nội dung thuộc thẩm quyền của HĐND thành phố để triển khai thực hiện Nghị quyết số 136/2024/QH15. Trong phiên khai mạc, ý kiến phát biểu chỉ đạo của Ủy viên Trung ương

Đảng, Bí thư Thành ủy, Trưởng đoàn đại biểu Quốc hội thành phố Nguyễn Văn Quảng nhấn mạnh: Đây là kỳ họp có ý nghĩa rất quan trọng với khối lượng công việc lớn nhất từ đầu nhiệm kỳ đến nay, trong đó, tập trung vào các nội dung để cụ thể hóa Nghị quyết số 136/2024/QH15. Trong phát biểu của Bí thư Thành ủy cho thấy sự nhất quán, thông suốt và đồng thuận của Trung ương Đảng, Quốc hội, Chính phủ đối với các chủ trương phát triển nhanh, mạnh của thành phố Đà Nẵng trong hiện tại và tương lai, thể hiện qua việc ban hành các nghị quyết hết sức quan trọng trong năm 2024.

XEM TIẾP TRANG 3

## Bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người có đất bị thu hồi

Các quy định mới về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất trong Luật Đất đai năm 2024, Nghị định số 88/2024/NĐ-CP của Chính phủ và các quyết định quy định chi tiết của UBND thành phố Đà Nẵng bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng cho họ giải tỏa.

TRANG 3

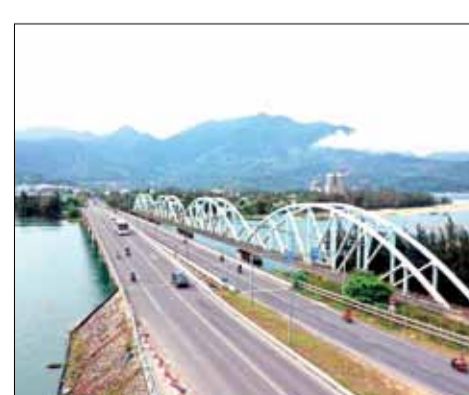


Luật Đất đai năm 2024 quy định, khu tái định cư phải hoàn thiện các điều kiện về hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội đồng bộ. Ảnh: HOÀNG HIỆP

TRANG 4

### Tiềm năng khai thác du lịch sinh thái

UBND quận Liên Chiểu vừa phê duyệt đề án Khai thác dịch vụ, du lịch sinh thái trên đất lâm nghiệp, đất nông nghiệp trên địa bàn quận. Phạm vi để án thực hiện ở 3 phường Hòa Khánh Nam, Hòa Khánh Bắc, Hòa Hiệp Bắc với mục tiêu khai thác hiệu quả đất nông nghiệp, lâm nghiệp, phát triển kinh tế, an sinh xã hội trên địa bàn.



TRANG 5

### Phát động cuộc thi thiết kế vi mạch cho đô thị thông minh lần 2 - năm 2024

Ngày 18-12, Ban Quản lý Khu Công nghệ cao Thành phố Hồ Chí Minh phối hợp Trung tâm nghiên cứu, đào tạo thiết kế vi mạch và trí tuệ nhân tạo Đà Nẵng (DSAC, Sở Thông tin và Truyền thông) phát động cuộc thi Thiết kế vi mạch cho đô thị thông minh lần thứ 2 năm 2024 với chủ đề "Chuyển đổi kép phát triển thành phố xanh bền vững". Đây là cuộc thi thường niên được tổ chức quy mô toàn quốc nhằm tìm kiếm các dự án tiềm năng và thúc đẩy hoạt động đào tạo, nghiên cứu phát triển trong lĩnh vực vi mạch bán dẫn; tạo tiền đề phát triển nền tảng công nghệ internet vạn vật (IoT), công nghệ tính toán và trí tuệ nhân tạo. Đối tượng tham gia cuộc thi là sinh viên, học viên tại các trường đại học, cao đẳng trên toàn quốc muốn thiết kế vi mạch và có ý tưởng, để tài nghiên cứu ứng dụng.

Để hỗ trợ các thí sinh tham gia cuộc thi, Trung tâm DSAC phối hợp ban tổ chức ở Thành phố Hồ Chí Minh và Hà Nội hỗ trợ kinh phí sử dụng phần mềm chuyên dụng trong sản xuất chip EDA. Cuộc thi nhận hồ sơ từ nay đến hết ngày 10-3-2025 tại <https://bit.ly/ICDesign2024-register>. Vòng chung kết và trao giải vào tháng 5-2025. Tổng giá trị giải thưởng cuộc thi là 150 triệu đồng.

MAI QUẾ

### Hội thảo đánh giá nhu cầu về xây dựng năng lực thực hành năng lực bền vững

Ngày 18-12, Liên hiệp Các Hội khoa học và kỹ thuật thành phố phối hợp Trung tâm nghiên cứu xây dựng năng lực thích ứng tổ chức hội thảo về đánh giá nhu cầu về xây dựng năng lực thực hành năng lực bền vững tại thành phố Đà Nẵng do Viện Friedrich-Ebert-Stiftung (FES) Việt Nam tài trợ. Chia sẻ tại hội thảo, một số doanh nghiệp đề nghị các bộ, ngành Trung ương hoặc các sở, ban, ngành của thành phố hỗ trợ doanh nghiệp, ban hành các chứng nhận doanh nghiệp sử dụng năng lượng tái tạo trong sản xuất các sản phẩm để phục vụ xuất khẩu sang thị trường Mỹ và EU. Các chuyên gia, nhà khoa học, nhà quản lý, doanh nghiệp, hợp tác xã chia sẻ thông tin về nhu cầu nâng cao năng lực trong lĩnh vực năng lực bền vững tại Đà Nẵng; nâng cao sự hiểu biết, thái độ và thực hành của các đại diện cán bộ chính quyền và doanh nghiệp về năng lực bền vững. Qua đó xác định các vấn đề và nhu cầu trong xây dựng năng lực thực hành năng lực bền vững của người dân, doanh nghiệp và chính quyền địa phương.

HOÀNG HIỆP

## TRONG SỐ NÀY

### Hàng hóa toàn cầu tiếp tục giảm giá trong năm 2025

TRANG 6

### Nhiều giải thể thao chào mừng ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam

TRANG 6



# Thanh niên là nhân tố chủ chốt trong việc định hình, phát triển tương lai đất nước

(TIẾP THEO TRANG 1)

kỷ nguyên phát triển, kỷ nguyên giàu mạnh dưới sự lãnh đạo của Đảng. "Sự nghiệp đó thành công hay không, đất nước có vững bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình hay không, đến năm 2045 có sánh vai với các cường quốc năm châu như tâm nguyện của Chủ tịch Hồ Chí Minh và ước vọng của toàn dân tộc hay không, phụ thuộc rất lớn vào đóng góp lực lượng thanh niên - thế hệ tương lai của đất nước, những người kế bước cha anh gánh vác nhiệm vụ xây dựng, bảo vệ Tổ quốc. Tập hợp, định hướng thế hệ trẻ Việt Nam, tạo động lực to lớn, nguồn sức mạnh quan trọng góp phần đưa đất nước vững bước vào kỷ nguyên mới là nhiệm vụ vinh quang của Hội Liên hiệp thanh niên Việt Nam và các tổ chức của thanh niên trong giai đoạn cách mạng hiện nay", Tổng Bí thư chỉ rõ.

yêu cầu, cần thống nhất nhận thức về vai trò của thanh niên và tầm quan trọng đặc biệt của công tác thanh niên trong giai đoạn cách mạng mới của Đảng, của dân tộc. Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Ban Dân vận Trung ương, Ban Tuyên giáo Trung ương phối hợp với Hội và Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh sớm đề xuất Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết về công tác thanh niên của thanh niên cùng toàn Đảng, toàn dân, xác định rõ mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ, giải pháp chiến lược huy động sức mạnh của thanh niên cùng toàn Đảng, toàn dân, toàn quân sớm đưa đất nước sánh vai với các cường quốc năm châu.

Tổng Bí thư nêu rõ, Đảng, Nhà nước luôn đặt niềm tin sâu sắc vào lực lượng thanh niên, luôn đặt thanh niên ở vị trí trung tâm trong nhiều vấn đề lớn của đất nước; xem thanh niên là nhân tố chủ chốt trong việc định hình và phát triển tương lai

ở đất nước; coi sự lớn mạnh của tuổi trẻ là thành công của Đảng, là thắng lợi của sự nghiệp cách mạng, là sự trường tồn của dân tộc; luôn luôn dành sự quan tâm chăm lo đặc biệt đối với thanh niên và công tác thanh niên.

Phát huy vai trò, trách nhiệm của Hội liên hiệp thanh niên Việt Nam trong nhiệm kỳ mới, với khát vọng cống hiến và hoài bão lớn xung kích xây dựng, bảo vệ Tổ quốc, kiên định "Con đường của thanh niên chỉ có thể là con đường cách mạng và không thể là con đường nào khác", Tổng Bí thư tin tưởng, tuổi trẻ Việt Nam sẽ không ngừng vươn lên, tự chủ, tự tin, tự lực, tự cường, tự hào dân tộc, nỗ lực mạnh mẽ vì một Việt Nam dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh, sớm sánh vai với các cường quốc năm châu như tâm nguyện của Chủ tịch Hồ Chí Minh và ước vọng của toàn dân tộc.

TTXVN

# Phát triển kinh tế gắn với bảo vệ môi trường và thích ứng với biến đổi khí hậu

Ngày 18-12, Học viện Chính trị khu vực III và Viện Khoa học xã hội Vùng Trung bộ tổ chức hội thảo khoa học thường niên lần thứ 10 với chủ đề "Phát triển kinh tế gắn với bảo vệ môi trường và thích ứng với biến đổi khí hậu ở các tỉnh duyên hải Nam Trung bộ", thu hút gần 100 đại biểu là các nhà khoa học, nhà quản lý của các tỉnh, thành phố trong khu vực.

Theo các nhà khoa học, với 8 tỉnh, thành của vùng duyên hải Nam Trung bộ, vấn đề phát triển kinh tế gắn với bảo vệ môi trường, thích ứng với biến đổi khí hậu được các bộ, ngành, người dân và doanh nghiệp quan tâm. Những năm qua, tư duy trong công tác bảo vệ môi trường thay đổi mạnh mẽ với chủ trương xuyên suốt không đánh đổi môi trường lấy tăng trưởng kinh tế; chuyển từ bị động ứng phó sang chủ động phòng ngừa, kiểm soát các nguồn có nguy cơ gây ô nhiễm cao; quản lý chặt chẽ để giảm ô nhiễm môi trường khu công nghiệp. Tuy nhiên, công tác phòng, chống, giảm nhẹ thiên tai còn bị động. Việc ứng dụng khoa học công nghệ, chuyển đổi cơ

cấu giống cây trồng, vật nuôi thích ứng biến đổi khí hậu còn hạn chế. Trong khi khu vực này đối mặt với hơn 43% tổng số cơn bão mạnh ở nước ta hàng năm, gây lũ lụt và thiệt hại nghiêm trọng về tính mạng con người và tài sản. Vì vậy, để phát triển kinh tế gắn với bảo vệ môi trường và thích ứng với biến đổi khí hậu ở vùng duyên hải Nam Trung bộ nhằm góp phần hiện thực hóa mục tiêu phát triển nhanh và bền vững, tương xứng với lợi thế, tiềm năng của vùng, cần phải đổi mới mô hình tăng trưởng kinh tế, đổi mới nhận thức, có cơ chế chính sách để giải quyết hài hòa mối quan hệ giữa kinh tế với bảo vệ môi trường và thích ứng với biến đổi khí hậu.

H. NHUNG

# Huy động mạnh mẽ nguồn lực xã hội phát triển văn hóa, thể thao và du lịch

(TIẾP THEO TRANG 1)

và hạ tầng mềm, hạ tầng kết nối, đặc biệt là hạ tầng số trên cơ sở dữ liệu, trí tuệ nhân tạo. Bên cạnh đó, tăng cường đào tạo nhân lực chất lượng cao cho ngành, có cơ chế, chính sách đặc thù phù hợp cho các ngành nghệ thuật, thể thao, có chính sách giữ chân người tài. Huy động nguồn lực cho sự phát triển thông qua cơ chế, chính sách phù hợp, nhất là hợp tác công tư, lấy nguồn vốn Nhà nước dẫn dắt, kích hoạt mọi nguồn lực xã hội, của người dân và doanh nghiệp. Nâng cao năng lực quản lý, quản trị ngành theo hướng thông minh; xây dựng các điển hình tiên tiến, nhân rộng các mô hình hay, cách làm tốt; tạo cơ hội, cơ chế cho người dân được thụ

hưởng thành quả của văn hóa, thể thao và du lịch.

Theo báo cáo của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, năm 2024, các lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch đạt kết quả rõ nét. Bộ tập trung rà soát, đẩy mạnh việc sửa đổi, bổ sung, xây dựng hoàn thiện chính sách pháp luật chuyên ngành với 20 văn bản quy phạm pháp luật, góp phần tháo gỡ nút thắt, bước đầu kiến tạo không gian phát triển. Đặc biệt, tham mưu, trình Chính phủ xem xét, báo cáo Quốc hội thông qua Luật Di sản văn hóa, Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035. Nhiều di sản văn hóa được UNESCO

ghi danh, công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa có nhiều chuyển biến tích cực. Năm 2024 đánh dấu sự chuyển biến về công nghiệp văn hóa từ chính sách đến thực tiễn. Năm 2024, khách du lịch quốc tế đến Việt Nam ước đạt 17,5 triệu lượt, tăng 38,9% so với cùng kỳ năm 2023; khách nội địa ước đạt 110 triệu lượt, tăng 1,6% so với cùng kỳ năm 2023. Tổng thu từ khách du lịch ước đạt khoảng 840.000 tỷ đồng, tăng 23,8% so với cùng kỳ năm 2023. Thể thao Việt Nam tham dự các đại hội thể thao quốc tế để lại nhiều dấu ấn tích cực, đã giành được tổng số 1.214 huy chương quốc tế.

THIÊN DUỖN

# Thực hiện dịch vụ công trực tuyến toàn trình, giảm chi phí cho doanh nghiệp ngành xây dựng

Ngày 18-12, Sở Xây dựng tổ chức hội nghị tập huấn triển khai dịch vụ công trực tuyến toàn trình đối với thủ tục hành chính thẩm định, cấp phép xây dựng trên địa bàn thành phố. Tại hội nghị, các đại biểu được giới thiệu các giải pháp chuyển đổi số gắn với cải cách hành chính; giải pháp nâng cao tỷ lệ và hiệu quả cung cấp dịch vụ công trực tuyến toàn trình; công nghệ số ngành xây dựng 4.0 - những đổi mới về công nghệ giúp tăng cường năng

lực quản lý Nhà nước; giải pháp văn phòng số giúp tối ưu hiệu quả cho doanh nghiệp xây dựng; tập huấn kỹ số hồ sơ đầu vào để triển khai dịch vụ công trực tuyến toàn trình, đặc biệt đối với thủ tục thẩm định, cấp phép xây dựng, tiến tới mục tiêu thực hiện hoàn toàn các thủ tục hành chính trên môi trường số.

Sở Xây dựng giới thiệu và hướng dẫn chi tiết về quy trình thực hiện các thủ tục hành chính trực tuyến toàn trình, bao gồm

thẩm định thiết kế và cấp phép xây dựng. Đây là bước tiên quan trọng nhằm nâng cao hiệu quả quản lý Nhà nước, rút ngắn thời gian giải quyết hồ sơ và giảm thiểu chi phí cho người dân, doanh nghiệp. Năm 2024, tỷ lệ tiếp nhận hồ sơ trực tuyến của sở chiếm 96,8%; 100% thủ tục hành chính đã được cung cấp dịch vụ công trực tuyến toàn trình; đã cấp phép cho 86 dự án, với tổng mức đầu tư 72.000 tỷ đồng.

TRỌNG HÙNG

# Tiếp tục nâng cao hiệu quả hoạt động của kinh tế tập thể, hợp tác xã

Chiều 18-12, Liên minh Hợp tác xã (HTX) thành phố tổ chức hội nghị Ban Chấp hành lần thứ 11, nhiệm kỳ 2020-2025. Theo báo cáo tại hội nghị, trong năm 2024, Liên minh HTX thành phố đã tư vấn vận động thành lập mới 13 HTX và vận động kết nạp 7 HTX làm thành viên Liên minh HTX thành phố; công tác quản lý thành viên và hỗ trợ phát triển thành viên đi vào hoạt động nền nếp; nội dung, nhiệm vụ

hỗ trợ phát triển thành viên ngày càng thiết thực, hiệu quả, đáp ứng nhu cầu thực tế của thành viên...

Năm 2025, Liên minh HTX thành phố tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền về phát triển kinh tế tập thể, HTX, Luật HTX năm 2023 và các quy định liên quan; nâng cao hiệu quả hoạt động của kinh tế tập thể, hợp tác xã; phân đầu tư tư vấn, hướng dẫn, hỗ trợ thành lập mới 15 HTX và 35 tổ

hợp tác; tổ chức đạt kết quả từ 2-3 phiên chợ quy mô vừa và nhỏ; tham gia tư vấn, hướng dẫn, hỗ trợ thành lập từ 1-2 liên hiệp HTX hoạt động có chất lượng, hiệu quả giai đoạn 2026-2030... Hội nghị bầu bổ sung bà Lê Thị Thục, Phó Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ, là Ủy viên Ban chấp hành Liên minh HTX thành phố khóa VI, nhiệm kỳ 2020-2025.

TRẦN TRÚC

# Xây dựng con người Đà Nẵng trong thời kỳ mới

Văn hóa là nền tảng tinh thần, vừa là mục tiêu vừa là động lực cho sự phát triển kinh tế. Kết luận số 79-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 43-NQ/TW của Bộ Chính trị (khóa XII) về xây dựng và phát triển thành phố Đà Nẵng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 nêu rõ: đầu tư phát triển văn hóa, con người đồng bộ, ngang tầm với phát triển kinh tế, đưa hình ảnh thành phố Đà Nẵng văn minh, đậm đà bản sắc dân tộc đến gần hơn với bạn bè quốc tế... Kế thừa và phát huy những giá trị văn hóa xứ Quảng, đến nay việc hình thành và xây dựng con người Đà Nẵng với bản sắc văn hóa riêng đã có những kết quả nhất định.



Du khách tham quan Bảo tàng Điều khắc chàm. Ảnh: ĐOÀN HẠO LƯƠNG

## Bản sắc văn hóa truyền thống

Kể từ khi trở thành đơn vị hành chính trực thuộc Trung ương, thành phố không ngừng phát triển theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Công tác quản lý Nhà nước trong lĩnh vực xây dựng và phát triển văn hóa, con người trên địa bàn thành phố đã đạt được những kết quả quan trọng. Nhận thức trong xã hội về vị trí, vai trò của văn hóa, con người đối với sự phát triển có nhiều chuyển biến tích cực. Các giá trị mới về văn hóa, con người đang hình thành và được khẳng định. Kết quả việc xây dựng hình ảnh con người Đà Nẵng văn minh - thân thiện đã bước đầu tạo được những điểm nhấn có tính đặc trưng, "thương hiệu" đối với du khách trong nước và quốc tế.

Dưới góc nhìn địa văn hóa, Đà Nẵng nằm trong vùng đất được tôn vinh "Ngũ phụng thể phi", địa linh nhân kiệt, gắn liền với truyền thống hiếu học và say mê sáng tạo, là vùng

đất hội tụ cả văn hóa biển, văn hóa nông nghiệp và văn hóa đô thị. Người Đà Nẵng có truyền thống yêu nước nồng nàn, tinh thần tranh đấu kiên cường từ trong những ngày đầu kháng chiến chống Pháp còn ghi dấu các di tích như Thành Điện Hải, Khu căn cứ cách mạng K20, Khu căn cứ cách mạng B1 Hồng Phước... Ông Bùi Xuân, nguyên Phó trưởng ban Tuyên giáo Thành ủy, cho rằng khi sống trên mảnh đất giàu truyền thống lịch sử, các thế hệ đều ảnh hưởng bởi giá trị đó, được giá trị đó bồi đắp để có được bề dày về tri thức và lịch sử, qua đó làm giàu thêm giá trị văn hóa lịch sử con người một địa phương. Tâm hồn con người cũng trở nên sâu sắc hơn. "Phải nói rằng, Đà Nẵng có môi trường tự nhiên thuận lợi. Thành phố có biển, sông, núi... Bản thân tự nhiên của Đà Nẵng đã là văn hóa. Bên cạnh con người Đà Nẵng là con người lịch sử vì đứng trên mảnh đất đầu sóng ngọn gió, trực tiếp chống thực dân Pháp xâm lược và quân Mỹ đổ bộ vào miền Nam. Để sống trong môi trường đó, con người Đà Nẵng cũng đồng thời là con người văn hóa", ông Bùi Xuân chia sẻ.

Trên nền tảng các giá trị văn hóa truyền thống đó, kết hợp với sức ảnh

hưởng của quá trình đô thị hóa, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, văn hóa Đà Nẵng hiện nay vừa lưu giữ những nét văn hóa truyền thống, vừa mang những nét văn hóa hiện đại của một đô thị trẻ, văn minh. Các giá trị văn hóa truyền thống được người Đà Nẵng lưu giữ và phát triển hàng thế kỷ qua đã tạo nên sức mạnh văn hóa nội tại, định hình cá tính khác biệt cho mảnh đất và con người Đà Nẵng.

## Xây dựng con người văn minh, thân thiện

Người Đà Nẵng với bản chất chất phác, bình dị, phóng khoáng của người xứ biển, cùng với sự thân thiện, cởi mở, tử tế và mến khách để lại nhiều ấn tượng tốt đẹp với du khách và người dân trong nước. Trên nền tảng văn hóa lịch sử, văn hóa với việc kiên trì thực hiện mục tiêu "Có nếp sống văn hóa - văn minh đô thị", đến nay thành phố đã xây dựng được mặt bằng văn hóa ứng xử khá cao, thể hiện được tính cách cư dân đô thị biển. Đó là nếp sống vừa đơn giản nhưng yếu tố văn minh hiện đại, vừa giữ được những đặc trưng của văn hóa truyền thống.

Phó Giám đốc Bảo tàng Mỹ thuật Đà Nẵng Nguyễn Thị Trinh cho rằng,

khi nói về văn hóa con người Đà Nẵng, thì văn hóa xứ Quảng là cái gốc. Trong quá trình phát triển có sự giao lưu nhưng vẫn giữ bản sắc con người của vùng đất Quảng Nam - Đà Nẵng, mà cốt lõi là con người xứ Quảng, đó là con người sống nghĩa tình, thủy hậu. Bên cạnh đó là xây dựng một xã hội học tập, thượng tôn pháp luật và gìn giữ nét đẹp trong gia đình, ứng xử. Việc xây dựng một thành phố của văn hóa nghệ thuật sẽ góp phần đưa văn hóa nghệ thuật vào nuôi dưỡng tâm hồn con người, làm cho con người ứng xử với nhau nhẹ nhàng và hài hòa. Đặc biệt, cần tôn trọng sự khác biệt về văn hóa để thành phố phát triển, những người dân đến Đà Nẵng, Họ không chỉ hiểu biết về văn hóa xứ Quảng, mà còn mang những nét văn hóa của vùng đất khác đến để làm giàu thêm nét văn hóa của người Đà Nẵng. Chính những người nơi khác đến thấy được sự tôn trọng của vùng đất này sẽ giúp họ gắn bó lâu dài và công hiến cho Đà Nẵng.

Nhằm phát huy những thành tựu đạt được và khắc phục những hạn chế, khó khăn để xây dựng con người Đà Nẵng văn minh, thân thiện, làm nền tảng và động lực cho sự phát triển bền vững, UBND thành phố đã ban hành đề án Phát triển văn hóa - xã hội đồng bộ với phát triển kinh tế, chú trọng xây dựng con người Đà Nẵng văn minh, thân thiện, làm nền tảng xây dựng thành phố an bình, đáng sống, hình thành các giá trị bản sắc riêng, phù hợp với truyền thống, lịch sử, văn hóa của người Đà Nẵng giai đoạn 2022-2030. Để án sẽ tập trung vào hai nội dung trọng tâm là xây dựng, phát triển mặt bằng văn hóa ứng xử khá cao, thể hiện được tính cách cư dân đô thị biển. Đó là nếp sống vừa đơn giản nhưng yếu tố văn minh hiện đại, vừa giữ được những đặc trưng của văn hóa truyền thống.

ĐOÀN HẠO LƯƠNG

# Nhiều hoạt động thiết thực, ý nghĩa hướng đến kỷ niệm 50 năm ngày Giải phóng thành phố Đà Nẵng

Là đơn vị đóng quân trên địa bàn thành phố Đà Nẵng, cán bộ, học viên Trường Quân sự Quân khu 5 đang thi đua tích cực học tập, công tác và nhiều hoạt động thiết thực, ý nghĩa để hướng đến kỷ niệm 50 năm ngày Giải phóng thành phố Đà Nẵng (29-3-1975 - 29-3-2025).

Một trong các hoạt động trọng tâm đó là quán triệt, triển khai thực hiện nghiêm mục tiêu, chỉ tiêu, giải pháp về đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục - đào tạo trong tình hình mới; tập trung triển khai hiệu quả kế hoạch giáo dục và đào tạo, tổ chức tiếp nhận, đào tạo cho hơn 5.000 học viên các đối tượng; kịp thời điều chỉnh, bổ sung, xây dựng 45 chương trình đào tạo các đối tượng phù hợp với nhiệm vụ, sát thực tế theo hướng "chuẩn hóa, hiện đại hóa". Đội ngũ giáo viên tích cực khai thác, ứng dụng phương tiện dạy học hiện đại vào quá trình giảng dạy; 100% bài giảng lý luận được biên soạn hội đủ 3 tiêu chí "Dạy học tích cực, sơ đồ tư duy và giáo án điện tử"; quá trình đào tạo gắn với truyền thống kinh nghiệm chiến đấu, kinh nghiệm trong quản lý, chỉ huy và chuyên môn kỹ thuật; tổ chức tốt các hoạt động bồi trợ, hội thảo cấp tiểu đoàn, đại đội và giáo dục khoa học xã hội và nhân văn kết hợp với giáo dục chính trị trong dạy học nhằm nâng cao chất lượng đào tạo cho các đối tượng học viên.



Cán bộ chiến sĩ Trường Quân sự Quân khu 5 tập luyện. Ảnh: TRƯƠNG ĐỨC TIẾN

Nhà trường tập trung triển khai có hiệu quả các hoạt động tự quản như tổ chức hội thi giáo viên dạy giỏi, cán bộ huấn luyện giỏi cấp nhà trường và để nghị Quân khu 5 công nhận 15 giáo viên dạy giỏi cấp cơ sở và để nghị công nhận 1 giáo viên giỏi cấp Bộ năm 2024; tổ chức luyện tập, tham gia hội thi giáo viên các trường quân sự Quân khu, Quân đoàn năm 2024, kết quả xếp thứ 3 toàn Đoàn khối các trường quân sự; Quân khu và Bộ Tư lệnh Thủ đô Hà Nội... Trường đăng ký 8 sản phẩm tham gia thi cấp Quân khu, trong đó có 4 sản phẩm đạt giải; hoàn thành đánh giá kết quả

ghiên cứu 2 đề tài cấp Quân khu năm 2024; đề xuất nghiên cứu và ban hành quyết định, kế hoạch thông qua Hội đồng khoa học cấp nhà trường 2 đề tài cấp Bộ Tổng tham mưu năm 2025.

Bên cạnh đó, hướng tới kỷ niệm 50 năm ngày Giải phóng thành phố Đà Nẵng, trong chuỗi các hoạt động, nhiều chương trình kết hợp giữa các hoạt động văn hóa, chính trị, xã hội sẽ được tổ chức nhằm tôn vinh sự kiện quan trọng này. Một trong những điểm nhấn của lễ kỷ niệm là hoạt động điều binh, điều hành. Trường Quân sự Quân khu 5 được vinh dự, tự hào tham gia khởi đầu điều binh, điều hành lễ kỷ niệm 50 năm ngày Giải phóng thành phố Đà Nẵng. Thực hiện nhiệm vụ được giao, nhà trường đã xây dựng và triển khai kế hoạch luyện tập, tăng cường kiểm tra uốn nắn, rút kinh nghiệm, làm tốt công tác giáo dục, động viên, giao nhiệm vụ cho hơn 100 cán bộ, học viên tham gia tổ chức luyện tập các khối Quốc kỳ, Quân kỳ, khối các lực lượng vũ trang... Trung tá Nguyễn Viết Luân, giáo viên Bộ môn Quân sự chung, Khoa Binh chủng hợp thành chia sẻ: "Được thủ trưởng

nhà trường giao nhiệm vụ huấn luyện cho khối điều binh, điều hành, chúng tôi đã tổ chức quán triệt cụ thể, toàn diện nhiệm vụ vinh dự này và tổ chức quán triệt đến từng cán bộ, học viên tham gia để xác định rõ tinh thần, trách nhiệm, ý thức tổ chức kỷ luật, khắc phục mọi khó khăn, tích cực luyện tập để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao".

Suốt gần 2 tháng qua, hơn 100 cán bộ, giáo viên, học viên Trường Quân sự Quân khu 5 tích cực luyện tập với tinh thần khẩn trương và nghiêm túc, mặc dù điều kiện thời tiết không thuận lợi; tập thể cán bộ, giáo viên, học viên tham gia khởi đầu điều binh, điều hành lễ kỷ niệm 50 năm ngày Giải phóng thành phố, khối tham gia duyệt binh, điều binh của Trường Quân sự Quân khu 5 sẽ hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, góp phần tô sáng hình ảnh "Bộ đội cụ Hồ" tại sự kiện có ý nghĩa chính trị sâu sắc của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố Đà Nẵng.

TRƯƠNG ĐỨC TIẾN



# Bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người có đất bị thu hồi

**Các quy định mới về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất trong Luật Đất đai năm 2024, Nghị định số 88/2024/NĐ-CP của Chính phủ và các quyết định quy định chi tiết của UBND thành phố Đà Nẵng bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng cho họ giải tỏa.**

Sau với Luật Đất đai năm 2013, Luật Đất đai năm 2024 có một số nội dung mới đáng chú ý như: giá bồi thường về đất khi Nhà nước thu hồi đất sẽ tăng so với hiện nay do được tính theo giá đất cụ thể; giá đất tái định cư được xác định theo bảng giá đất tại thời điểm phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư và được ghi nợ nghĩa vụ tài chính về đất đai nếu đủ điều kiện theo quy định. Luật Đất đai năm 2024 được bổ sung quy định được bồi thường đất khác với loại đất bị thu hồi; thêm nhiều khoản hỗ trợ cho người bị thu hồi đất; hộ gia đình có nhiều thế hệ bị thu hồi đất được giao thêm đất hoặc bán, cho thuê, thuê mua nhà ở cho họ còn thiếu; hộ giải tỏa trên đất nông nghiệp có thể được bồi thường bằng đất ở hoặc nhà ở nếu có nhu cầu và phù hợp với quỹ đất của từng địa phương thu hồi đất...

Phó Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường Nguyễn Hồng An cho rằng, Luật Đất đai năm 2024 đã quy định chặt chẽ về công tác bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất để bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người có đất bị thu hồi. Đặc biệt, Luật Đất đai năm 2024 đã xác định các nguyên tắc bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất, trong đó, khu tái định cư phải hoàn thiện các điều kiện về hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội đồng bộ theo quy hoạch chi tiết được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt. Việc



Sở Tài nguyên và Môi trường tổ chức hội nghị triển khai các quy định mới về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư. Ảnh: HOÀNG HIỆP

phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư và việc bố trí tái định cư phải được hoàn thành trước khi ban hành quyết định thu hồi đất...

Theo Sở Tài nguyên và Môi trường, Nghị định số 88/2024/NĐ-CP của Chính phủ đã quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành các điều, khoản của Luật Đất đai năm 2024 về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất. Trong đó, nhấn mạnh các quy định liên quan đến bồi thường về đất trong các trường hợp Nhà nước thu hồi đất nông nghiệp của hộ gia đình và cá nhân; thu hồi đất phi nông nghiệp không phải là đất ở của hộ gia đình và cá nhân; thu hồi đất của tổ chức kinh tế, đơn vị sự nghiệp công lập, cộng đồng dân cư, tổ chức tôn giáo, tổ chức tôn giáo trực thuộc, người gốc Việt Nam định cư ở nước ngoài và tổ chức nước ngoài có chức năng ngoại giao, tổ chức kinh tế có vốn đầu tư nước

ngoài. Cùng với đó, quy định rõ việc bồi thường các thiệt hại liên quan đến nhà ở và các công trình xây dựng gắn liền với đất bị thu hồi nhằm bảo đảm quyền lợi của các cá nhân và tổ chức bị ảnh hưởng; xem xét các trường hợp bồi thường khác theo quy định của Luật Đất đai năm 2024; quy định bồi thường đất nông nghiệp có lợi hơn cho người dân so với trước đây và việc hỗ trợ cũng được mở rộng. Nghị định cũng quy định rõ việc bồi thường về đất đối với trường hợp diện tích đo đạc thực tế khác với diện tích ghi trên giấy tờ về quyền sử dụng đất.

Phó Giám đốc Trung tâm Phát triển quỹ đất thành phố (Sở Tài nguyên và Môi trường) Trần Bá Thành cho hay, UBND thành phố đã ban hành 3 quyết định: số 31/2024/QĐ-UBND, số 34/2024/QĐ-UBND và số 35/2024/QĐ-UBND có hiệu lực từ ngày 21-10-

2024, quy định chi tiết 27 nội dung được giao tại Luật Đất đai năm 2024 và Nghị định số 88/2024/NĐ-CP của Chính phủ. Trong đó, 8 nội dung mà UBND thành phố được giao quy định chi tiết theo Luật Đất đai năm 2024 như: ban hành đơn giá bồi thường thiệt hại thực tế về nhà, nhà ở, công trình xây dựng; đơn giá bồi thường thiệt hại về cây trồng, vật nuôi; bố trí vào nhà ở tạm hoặc hỗ trợ tiền thuê nhà ở trong thời gian chờ bố trí tái định cư; hỗ trợ để giao đất ở có thu tiền sử dụng đất hoặc bán, cho thuê, cho thuê mua nhà ở cho các hộ gia đình còn thiếu...; 19 nội dung được giao quy định chi tiết theo Nghị định số 88/2024/NĐ-CP của Chính phủ như quy định tỷ lệ quy đổi, điều kiện bồi thường bằng đất có mục đích sử dụng khác với loại đất thu hồi hoặc bằng nhà ở để bồi thường cho người có đất thu hồi; quy định khoản tiền tính bằng tỷ lệ phần trăm (%) theo giá trị hiện có của nhà, công trình xây dựng; quy định mức bồi thường cụ thể đối với nhà, công trình xây dựng không đủ tiêu chuẩn kỹ thuật theo quy định của pháp luật chuyên ngành; quy định mức bồi thường, hỗ trợ di dời mộ mã; mức bồi thường chi phí tái tạo, sửa chữa, nâng cấp cho người đang sử dụng nhà ở thuộc sở hữu Nhà nước; hỗ trợ thuê nhà ở, giao đất ở, bán nhà ở, hỗ trợ bằng tiền để tự lo chỗ ở đối với người đang sử dụng nhà ở thuộc sở hữu Nhà nước; quy định suất tái định cư tối thiểu bằng đất ở, nhà ở và bằng tiền... "UBND thành phố chi quy định chi tiết các nội dung được giao tại Luật Đất đai năm 2024 và Nghị định số 88/2024/NĐ-CP của Chính phủ. Thành phố đã tăng mức bồi thường nhà, công trình, mộ mã, cây trồng, vật nuôi và các hỗ trợ khác", ông Trần Bá Thành nhấn mạnh. HOÀNG HIỆP

## Thông suốt và đồng lòng

(TIẾP THEO TRANG 1)

Đó là ngày 13-5-2024, Bộ Chính trị ban hành Kết luận số 79-KL/TW về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 43-NQ/TW của Bộ Chính trị (khóa XII) Bộ Chính trị về xây dựng và phát triển thành phố Đà Nẵng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 và tại kỳ họp thứ 7 ngày 26-6-2024, Quốc hội ban hành Nghị quyết số 136/2024/QH15. Tương tự, sau khi Bộ Chính trị ban hành Kết luận số 77-KL/TW về đề án "Phương án tháo gỡ khó khăn, vướng mắc liên quan đến các dự án, đất đai trong các kết luận của thanh tra, kiểm tra, bản án trên địa bàn một số tỉnh, thành", Quốc hội ban hành nghị quyết về tháo gỡ các khó khăn trong thi hành các kết luận thanh tra, kiểm tra, bản án ở 3 địa phương là Thành phố Hồ Chí Minh, Đà Nẵng và Khánh Hòa tại kỳ họp thứ 8. Đồng thời, ngày 12-9-2024, Thủ tướng Chính phủ có Quyết định số 963/QĐ-TTg thành lập Tổ công tác của Thủ tướng Chính phủ về chỉ đạo, đôn đốc việc rà soát, đề xuất cấp có thẩm quyền ban hành cơ chế, chính sách đặc thù và các văn bản có liên quan để thực hiện Kết luận số 77-KL/TW. Mỗi đây nhất, sau khi Bộ Chính trị có Kết luận số 47-KL/TW về xây dựng trung tâm tài chính quốc tế khu vực tại Đà Nẵng và Thành phố Hồ Chí Minh, Chính phủ đang dự kiến trình Quốc hội nghị quyết cụ thể hóa Kết luận số 47-KL/TW tại kỳ họp thứ 9 của Quốc hội dự kiến sẽ tổ chức trong 5-2025.

Một quy trình làm việc ở tầm quốc gia để ban hành những văn bản pháp lý nhanh chóng khẩn trương, chuẩn xác như vậy đã chứng tỏ sự thông suốt trong lãnh đạo chỉ đạo của Trung ương đối với từng địa phương, trong đó là đặc biệt là đối với thành phố Đà Nẵng chúng ta, một trong số ít địa phương được quan tâm giao cho những chính sách vượt trội, đi đầu, để từ đó rút ra bài học kinh nghiệm triển khai trên toàn quốc, đưa đất nước cùng phát triển đi lên trong thời kỳ phát triển mới.

Những văn bản có ý nghĩa chính trị và giá trị pháp lý của Trung ương đã tháo gỡ các điểm nghẽn ngăn trở phát triển của thành phố. Chính điều này là sự thúc giục mạnh mẽ cả hệ thống chính trị thành phố Đà Nẵng cũng phải thật sự thông suốt, thật sự đồng lòng, quyết tâm bứt phá, không trông chờ ỷ lại, quyết tâm thực hiện thắng lợi các nghị quyết của Trung ương, nhất là Nghị quyết số 136/2024/QH15 của Quốc hội.

2025 là năm khởi đầu thực hiện Nghị quyết số 136/2024/QH15, cũng là năm của những ngày kỷ niệm các mốc lịch sử vĩ đại trên trường kỳ lịch sử dân tộc. Lịch sử là sự tiếp nối. Những thành tựu to lớn làm nên những giá trị lịch sử văn hóa tinh thần đã được khẳng định từ ngày mồng 2-9-1945 mở ra kỷ nguyên mới, kỷ nguyên độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Hôm nay các thế hệ lãnh đạo đang tiếp bước, viết thêm những trang sử vẻ vang trong thời kỳ hội nhập, làm nên một hình ảnh Việt Nam đang vươn mình mạnh mẽ cùng cộng đồng nhân loại trong thế kỷ XXI. N.H

## □ Tin vẫn

Ngày 18-12, Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố (LHPN) tổ chức hội nghị tập huấn Nâng cao nhận thức và kỹ năng trong triển khai các hoạt động dự án tại cộng đồng cho cán bộ, hội viên phụ trách môi trường, tổ dân phố, người thu mua ve chai các phường An Khê, Xuân Hà, Thanh Khê Tây (quận Thanh Khê), Mỹ An, Khuê Mỹ, Hòa Hải (quận Ngũ Hành Sơn). Theo đó, cán bộ, hội viên được tập huấn các cách thức báo đảm sức khỏe, hỗ trợ phương tiện sinh kế, cách thức thành lập và duy trì CLB phụ nữ mua bán ve chai cấp quận; đánh giá công tác truyền thông của mạng lưới nhóm phụ nữ thu gom ve chai về hoạt động phân loại rác tại nguồn... (THUHA)

## Khoa học và Công nghệ

# Thúc đẩy khoa học và công nghệ để phát triển thành phố

Ý thức được vai trò của khoa học và công nghệ đối với sự phát triển chung của thành phố, năm 2024, Sở Khoa học và Công nghệ (KH&CN) cụ thể hóa nhiều chủ trương, chính sách, đẩy mạnh nghiên cứu khoa học gắn với chuyển giao ứng dụng; hỗ trợ phát triển doanh nghiệp và thúc đẩy thị trường, quản lý Nhà nước trên các lĩnh vực.



Đà Nẵng diễn tập ứng phó sự cố bức xạ, hạt nhân vào cuối tháng 7-2024. Ảnh: VĂN HOÀNG

### Nghiên cứu khoa học gắn với chuyển giao ứng dụng

Năm 2024, Sở KH&CN tổ chức thực hiện 51 đề tài, dự án các cấp, gồm: 46 đề tài cấp thành phố, 5 đề tài cấp cơ sở. Nhiều nghiên cứu tiêu biểu có ứng dụng công nghệ cao, giải quyết những vấn đề cấp bách của thành phố, có ý nghĩa khoa học lâu dài, phục vụ cho sự phát triển bền vững của thành phố như: nghiên cứu, thiết kế, chế tạo robot tự hành diệt khuẩn bằng tia UV-C phục vụ công tác kiểm soát nhiễm khuẩn tại cơ sở y tế; nghiên cứu thực trạng nhiễm vi khuẩn đa kháng và các giải pháp can thiệp tại thành phố Đà Nẵng; nghiên cứu ứng dụng quản lý hệ thống thoát nước trên nền tảng bản đồ số và mạng lưới IoT; phát triển du lịch thành phố gắn với văn hóa Chăm; nghiên cứu xây dựng chuỗi cung ứng nước mắm an toàn cho nước mắm Nam Ô...

Chú trọng đến việc chuyển giao ứng dụng sản phẩm nghiên cứu, ứng dụng và chuyển giao

100 đề tài trong giai đoạn 2019-2023 để thương mại hóa kết quả nghiên cứu với địa chỉ ứng dụng cụ thể. Các ứng dụng tập trung vào điều tra cơ bản, cung cấp cơ sở dữ liệu về tài nguyên thiên nhiên, môi trường sinh thái; nghiên cứu những phương pháp điều trị bệnh tiến tiến; phát triển nông nghiệp theo hướng công nghệ cao; nghiên cứu phục vụ việc hoạch định chiến lược và chính sách, đào tạo nhân lực, an sinh xã hội... Ngoài ra, tập trung các nghiên cứu ứng dụng về lưu giữ nguồn gen các đối tượng thực vật, nấm và vi sinh vật, trồng thử nghiệm các loại hoa và nấm mới; thương mại hóa bột gia vị tan nhanh từ nấm bào ngư; sản phẩm nước mắm truyền thống dạng bột giảm mặn...

Năm 2024, Sở KH&CN đã phát triển 2 doanh nghiệp KH&CN; cấp 3 giấy chứng nhận đăng ký chuyển giao công nghệ;

tư vấn thành lập 1 tổ chức trung gian thị trường KH&CN. Thành phố đã hỗ trợ cho 10 doanh nghiệp đổi mới công nghệ trong lĩnh vực tiêu chuẩn đo lường chất lượng và mua thiết bị phục vụ đổi mới công nghệ nhằm tăng khả năng cạnh tranh, với tổng kinh phí hơn 1,23 tỷ đồng. Nhiều sự kiện kết nối hợp tác, phát triển thị trường KH&CN giữa thành phố Đà Nẵng và các địa phương trong nước cũng được chú trọng; kết nối thúc đẩy cung - cầu công nghệ xanh, kết nối công nghệ giữa Đà Nẵng và Úc...

### Quản lý Nhà nước về KH&CN chặt chẽ, hiệu quả

Năm qua, Sở KH&CN đã triển khai 4 nhiệm vụ các cấp thuộc Chương trình phát triển tài sản trí tuệ. Nhiệm vụ cấp quốc gia "Đăng ký bảo hộ, quản lý và phát triển chỉ dẫn địa lý cho sản phẩm nước mắm Nam Ô của thành phố

Đà Nẵng" đã được Cục Sở hữu trí tuệ cấp giấy chứng nhận đăng ký chỉ dẫn địa lý "Nam Ô". Bên cạnh đó, Sở KH&CN hỗ trợ đăng ký bảo hộ cho 10 doanh nghiệp với 12 nhãn hiệu và 8 sáng chế, tổng số kinh phí 450 triệu đồng. Công tác quản lý Nhà nước về an toàn bức xạ hạt nhân được kiểm soát chặt chẽ, cấp mới 49 giấy phép và gia hạn 13 giấy phép tiến hành công việc bức xạ, 32 chứng chỉ nhân viên bức xạ và 29 giấy xác nhận khả năng thiết bị X-quang chẩn đoán trong y tế; tổ chức đào tạo, diễn tập ứng phó sự cố bức xạ hạt nhân...

Năm 2024, thành phố triển khai 3 cuộc khảo sát về chất lượng và đo lường tại 42 cơ sở, tiếp nhận 54 lượt sản phẩm công bố hợp chuẩn/hợp quy, xử lý 383 hồ sơ đăng ký kiểm tra chất lượng hàng hóa nhập khẩu; kiểm định 16.125 phương tiện đo; hiệu chuẩn 2.917 phương tiện đo và kiểm tra 451 phương tiện đo; kiểm tra đồng hồ nước của 340 tổ chức/công dân... Đặc biệt, chú trọng công tác thanh kiểm tra tại các cơ sở sản xuất, kinh doanh để bảo đảm quyền lợi người tiêu dùng với 10 cuộc thanh tra chuyên đề tại 73 cơ sở; 6 cuộc kiểm tra tại 45 cơ sở kinh doanh xăng dầu, khí dầu mỏ hóa lỏng, đồ chơi trẻ em, hàng đóng gói sẵn... Năm 2024, Đà Nẵng đã triển khai chặt chẽ công tác quản lý, chú trọng đầu tư các nguồn lực, cụ thể hóa các chính sách Trung ương và địa phương về KH&CN, đóng góp tích cực vào sự phát triển chung của thành phố. THANH THẢO

## KẾT NỐI CÔNG NGHỆ QUỐC TẾ

# Hướng phát triển thị trường khoa học và công nghệ

Việt phát triển thị trường khoa học và công nghệ (KH&CN) với sự kết nối công nghệ và hợp tác quốc tế đang mở ra nhiều cơ hội cho thành phố Đà Nẵng.

### Cơ chế chính sách thuận lợi

Thời gian qua, Trung ương và địa phương đã có nhiều chính sách hỗ trợ cho phát triển thị trường KH&CN, thu hút đối tác nước ngoài. Một trong những điểm sáng về chính sách, làm động lực cho doanh nghiệp Đà Nẵng phát triển chính là Quốc hội ban hành Nghị quyết 136/2024/QH15 về tổ chức chính quyền đô thị và thi điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển thành phố Đà Nẵng. Nhiều vấn đề, lĩnh vực mới và chưa có tiền lệ như khu thương mại tự do; thị điểm cơ chế tài chính; trao đổi bù trừ tín chỉ carbon; thu hút nhà đầu tư chiến lược trong một số ngành bán dẫn, trí tuệ nhân tạo; chính sách hỗ trợ thí nghiệm có kiểm soát, phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo...

Hiện nay, Khu Công nghệ cao Đà Nẵng tập trung thu hút đầu tư vào 6 nhóm ngành công nghệ và sản phẩm chủ đạo gồm: Công nghệ chip bán dẫn, công nghiệp vi mạch bán dẫn, chế tạo linh kiện, điện tử liên lạc (PE), chip, vật liệu mới... Theo ông Ngô Tấn Hòa, Phó Giám đốc Trung tâm Dịch vụ tổng hợp Khu Công nghệ cao Đà Nẵng, thành phố có nhiều chính sách ưu đãi, cụ thể như các nhà đầu tư vào Khu Công nghệ cao Đà Nẵng sẽ được miễn tiền thuê đất và giải phóng mặt bằng trong một số trường hợp; miễn thuế thu nhập trong 4 năm đầu và giảm 50% trong 9 năm sau cho doanh nghiệp có dự án đầu tư mới; ưu đãi về thuế thu nhập doanh nghiệp...



Các chuyên gia Úc cùng Trung tâm Hỗ trợ Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tham quan khu sản xuất chip tại Công ty CP Trung Nam EMS, Khu Công nghệ cao Đà Nẵng. Ảnh: ĐĂNG TRINH

### Nhiều công nghệ nước ngoài được kết nối

Thời gian qua, Sở KH&CN đã tổ chức các chương trình xúc tiến đầu tư, kết nối công nghệ tại các quốc gia phát triển như Hàn Quốc, Trung Quốc, Singapore, Úc... Các hoạt động này giúp tăng cường hợp tác quốc tế trong lĩnh vực KH&CN, tìm kiếm các cơ hội đầu tư và chuyển giao công nghệ hỗ trợ cho doanh nghiệp Đà Nẵng. Mỗi đây, Trung tâm Hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Đà Nẵng đã kết nối với các ban dẫn, công nghiệp vi mạch bán dẫn, chế tạo linh kiện, điện tử liên lạc (PE), chip, vật liệu mới... Theo ông Ngô Tấn Hòa, Phó Giám đốc Trung tâm Dịch vụ tổng hợp Khu Công nghệ cao Đà Nẵng, thành phố có nhiều chính sách ưu đãi, cụ thể như các nhà đầu tư vào Khu Công nghệ cao Đà Nẵng sẽ được miễn tiền thuê đất và giải phóng mặt bằng trong một số trường hợp; miễn thuế thu nhập trong 4 năm đầu và giảm 50% trong 9 năm sau cho doanh nghiệp có dự án đầu tư mới; ưu đãi về thuế thu nhập doanh nghiệp...

Được biết, các đơn vị trên địa bàn thành phố đã có những kết nối nổi bật như Đại học Duy Tân nghiên cứu hướng triển khai hợp tác với Đại học New South Wales để mang lại cơ hội cho sinh viên và giảng viên tiếp cận với các công nghệ tiên tiến, đồng thời tham gia vào các dự án nghiên cứu chung, nâng cao năng lực và khả năng sáng tạo trong môi trường học thuật quốc tế. Trong lĩnh vực y tế, việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong chẩn đoán và điều trị bệnh được chia sẻ và kết nối với Bệnh viện 199. Theo Sở KH&CN, việc kết nối chuyển giao công nghệ nước ngoài đến với Đà Nẵng sẽ góp phần thúc đẩy đổi mới sáng tạo và phát triển thị trường KH&CN. Tuy nhiên, những khó khăn về nguồn lực, cơ sở hạ tầng công nghệ và cơ chế hợp tác công - tư vẫn đang là rào cản. Lượng giao dịch công nghệ còn hạn chế, các tổ chức trung gian yếu về năng lực tư vấn, định giá, và xúc tiến chuyển giao công nghệ. Doanh nghiệp cũng gặp khó khăn trong việc tiếp cận các công nghệ cao. Đây là bài toán mà Đà Nẵng cần tiếp tục tháo gỡ trong thời gian đến. ĐĂNG TRINH



# Hết lòng vì học sinh miền núi

Hơn 6 năm đảm nhiệm cương vị Hiệu trưởng Trường THCS Nguyễn Tri Phương (xã Hòa Bắc, huyện Hòa Vang), thầy Phạm Minh Vũ thực hiện nhiều giải pháp để nâng cao chất lượng giáo dục ngôi trường miền núi đạt chuẩn quốc gia.

Tốt nghiệp đại học năm 2002, thầy Phạm Minh Vũ thực hiện công tác giảng dạy, làm công tác tổng phụ trách ở nhiều trường khác nhau tại địa bàn huyện Hòa Vang. Ở đơn vị nào, thầy cũng thể hiện tinh thần, trách nhiệm của một người giáo viên, đưa các phong trào trường học phát triển. Tháng 8-2018, thầy được phân công, điều động làm Hiệu trưởng Trường THCS Nguyễn Tri Phương. Đây là ngôi trường miền núi có số lượng con em đồng bào Cơ tu học tập nhiều nhất thành phố.

Nhận thức phải luôn gương mẫu, đường đầu với khó khăn, tạo ra bước chuyển biến trong hoạt động giáo dục của nhà trường, thầy Vũ ngày đêm bám trường để cùng đội ngũ giáo viên thực hiện tốt nhiệm vụ chuyên môn; thường xuyên động viên giáo viên luôn tự học, nâng cao chất lượng chuyên môn, đổi mới phương pháp giảng dạy. Đối với học sinh người Cơ tu, phải có phương pháp dạy học phù hợp, thiết thực, để hiểu để giúp các em nắm bắt kiến thức, theo kịp với các bạn.

Đặc biệt, đối với học sinh lớp 9, ngay từ đầu năm học, thầy chỉ đạo tổ bộ môn, giáo viên bộ môn lên kế hoạch để ôn tập, bảo đảm kiến thức cho các em tham gia thi tuyển sinh lớp 10. Không chỉ chú trọng việc dạy học sinh, thầy chỉ đạo giáo viên tích cực, thường xuyên liên hệ với gia đình đồng hành cùng việc học của con, nhắc nhở các em học sinh làm bài tập, học bài ở nhà. Trong thời điểm thành phố bùng phát Covid-19, học sinh nghỉ học ở nhà, thầy Phạm Minh Vũ cũng như giáo viên thường xuyên liên lạc, hỗ trợ các em học tập.

Thầy Vũ cho biết, để gắn gũi, hiểu hơn hoàn cảnh học sinh, hơn hai năm qua, nhà trường thực hiện mô hình "Ngày cuối tuần về với gia đình học sinh". Theo đó, nhà trường



Thầy Phạm Minh Vũ (thứ 6, bên phải) cùng đội ngũ giáo viên trường đến thăm nhà học sinh theo mô hình "Ngày cuối tuần về với gia đình học sinh". Ảnh: AN NHIÊN

vận động cán bộ, giáo viên, nhân viên cuối tuần về thăm gia đình học sinh để nắm bắt tình hình học tập, hoàn cảnh gia đình, giúp các em xây dựng thời gian biểu học tập ở nhà, bố trí góc học tập phù hợp, đủ ánh sáng để bảo vệ mắt cho các em. Những trường hợp khó khăn, nhà trường kêu gọi giáo viên, phụ huynh, mạnh thường quân có những hỗ trợ thiết thực để qua đó chia sẻ, làm động lực để gia đình tiếp tục cố gắng cho con em học tập.

"Với sự tận tâm của thầy hiệu trưởng cũng như các thầy cô giáo nhà trường, con tôi học tập ngày càng tốt hơn. Đặc biệt, thầy Vũ và các giáo viên đã đến nhà thăm hỏi, động viên, tạo góc học tập cho cháu. Việc làm gần gũi này đã giúp cháu quyết tâm học tập tốt", chị Đinh Thị Lệ, phụ huynh có con học lớp 9 chia sẻ. Chị Đinh Thị Hồng cho biết, con chị năm nay học lớp 8 của Trường THCS Nguyễn Tri Phương. Lần đầu tiên chị được đón giáo viên đến thăm nhà, hỗ trợ việc bố trí góc học tập hợp lý cho con, chị thực sự rất cảm động.

Thầy Vũ cũng thường xuyên tổ chức nhiều hoạt động ngoại khóa, mời lãnh đạo của ngành giáo dục về nói chuyện với rất

nhiều chủ đề như lịch sử địa phương, thành phố, định hướng nghề nghiệp, giúp các em học sinh hiểu và yêu hơn về quê hương, thành phố, cũng như giúp các em học sinh lớp 9 chọn ngành nghề phù hợp. "Nhìn học sinh có sự thay đổi từ nhận thức trong học tập, giáo viên thường yêu đoàn kết, chất lượng giáo dục ngày càng được cải thiện, mình cảm thấy rất hạnh phúc", thầy Vũ chia sẻ.

Không chỉ tận tâm trong vấn đề giáo dục đào tạo, để cho giáo viên, học sinh có một cơ sở dạy và học khang trang hơn, thầy Phạm Minh Vũ tham mưu, kiến nghị cấp trên đầu tư và xây mới khu hiệu bộ, nhà đa năng, sân bóng cỏ nhân tạo, cổng tường rào, nhà xe, nhà thường trực, phòng tin học, phòng đa chức năng. Với cơ sở khang trang, giúp cho thầy cô giáo thêm tự tin bám trường, bám lớp, học sinh hào hứng hơn trong học tập. Từ một ngôi trường chất lượng giáo dục thấp, đến nay, nhiều học sinh tham gia và đoạt giải thưởng các cấp, nhiều giáo viên đạt danh hiệu giáo viên dạy giỏi các cấp; đặc biệt năm 2023, Trường THCS Nguyễn Tri Phương đạt chuẩn trường quốc gia.

NGỌC PHÚ

# Vận động người lao động vào tổ chức Công đoàn

Phát triển đoàn viên và thành lập công đoàn cơ sở là khâu đột phá trong thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII Công đoàn Việt Nam, nhiệm kỳ 2023 - 2028. Hiện nay, Liên đoàn Lao động thành phố tích cực thành lập công đoàn cơ sở, vận động người lao động tham gia các nghiệp đoàn.



Phó Chủ tịch Liên đoàn Lao động thành phố Lê Văn Đại (thứ 2, bên phải) trao quyết định thành lập nghiệp đoàn hướng dẫn viên du lịch thành phố. Ảnh: H.T

Theo thống kê của Liên đoàn Lao động thành phố, Đà Nẵng có hơn 300.000 lao động đang làm việc trong khu vực phi chính thức. Trong đó, lực lượng hướng dẫn viên du lịch có hơn 3.000 người. Sau gần 2 tháng vận động tuyên truyền, mới đây, Liên đoàn Lao động thành phố ra mắt nghiệp đoàn hướng dẫn viên du lịch thành phố với 111 đoàn viên và đang tiếp tục tăng. Như vậy, hiện Đà Nẵng thành lập 3 nghiệp đoàn gồm: nghiệp đoàn hướng dẫn viên du lịch, nghiệp đoàn cơ sở các lớp mầm non độc lập và nghiệp đoàn lái xe công nghệ Grab với tổng số gần 2.000 đoàn viên.

Hơn 8 năm làm hướng dẫn viên du lịch, đến nay, anh Nguyễn Văn Tài vẫn chưa hưởng các chế độ chính sách, thu nhập cũng bấp bênh. Khi được bạn giới thiệu, anh Tài tích cực đăng ký tham gia nghiệp đoàn hướng dẫn viên du lịch. Anh chia sẻ: "Hướng dẫn viên là nghề có mức thu nhập khá cao nhưng sẽ theo mùa. Những tháng mưa, hướng dẫn viên sẽ có thu nhập không ổn định. Vào nghiệp đoàn tôi được tiếp cận các chính sách đặc thù của thành phố, nhất là trong lĩnh vực du lịch, cuộc sống chắc chắn sẽ cải thiện".

Ông Đinh Viết Phan Hải, Chủ tịch Nghiệp đoàn cơ sở hướng dẫn viên du lịch thành phố cho biết, hiện vẫn còn không ít hướng dẫn viên có

thu nhập chưa ổn định, chưa được hưởng đầy đủ các chế độ phúc lợi, an sinh xã hội; chưa được tuyên truyền, phổ biến nhiều chủ trương, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước; chính sách đặc thù của thành phố, nhất là trong lĩnh vực du lịch nói riêng, dịch vụ nói chung. Sau khi thành lập, Ban Chấp hành Nghiệp đoàn và các cấp Công đoàn chăm lo, đại diện, bảo vệ cho các hướng dẫn viên trên địa bàn thành phố để các hướng dẫn viên yên tâm công tác, cải thiện thu nhập, phát triển kinh tế bản thân và gia đình. Cũng theo ông Hải, nghề hướng dẫn viên rất khắt khe về tuổi tác. Khi hướng dẫn viên ở tuổi 45 trở đi phải đối mặt việc sụt giảm công việc do đơn vị lữ hành và du khách thích người trẻ trung hơn. Chính vì lý do đó, ông luôn vận động, hướng dẫn đồng nghiệp đóng bảo hiểm xã hội tự nguyện để hưởng các chế độ chính sách theo quy định.

Theo Phó Chủ tịch Liên đoàn Lao động thành phố Lê Văn Đại, tăng cường tập hợp lao động phi chính thức

vào nghiệp đoàn là điểm sáng trong hoạt động công đoàn của Liên đoàn Lao động thành phố trong năm 2024. Các nghiệp đoàn sau thành lập được Liên đoàn Lao động thành phố hỗ trợ 5 triệu đồng kinh phí ban đầu để hoạt động. Dù vừa thành lập nhưng đoàn viên các nghiệp đoàn vẫn được thụ hưởng các chương trình chăm lo Tết Ất Tỵ 2025 do Công đoàn thành phố tổ chức như: chuyển xe Công đoàn về quê ăn Tết, tham gia các "Phiên chợ Tết Công đoàn" hay đăng ký thuê nhà ở xã hội...

"Liên đoàn Lao động thành phố không chạy theo số lượng để thành lập nghiệp đoàn mà có thời gian khảo sát nhu cầu, tuyên truyền, vận động người lao động. Vào nghiệp đoàn, người lao động được đối xử bình đẳng trong chính sách việc làm, điều kiện làm việc, tiền lương; được hỗ trợ tổ chức đối thoại, thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể với những điều khoản có lợi, cao hơn quy định của pháp luật", ông Đại cho biết.

HÀ TUYẾN

## Bạn đọc

□ Nhịp cầu nhân ái

# Nam sinh viên mắc bệnh ung thư máu mong sớm trở lại giảng đường

Phát hiện mắc bệnh ung thư máu, bạch cầu cấp thể bệnh nặng khi đang là sinh viên năm cuối Trường Đại học Bách khoa (Đại học Đà Nẵng), Nguyễn Đình Khánh (SN 2002, thôn Cẩm Toại Trung, xã Hòa Phong, huyện Hòa Vang) phải tạm gác việc học để vào Thành phố Hồ Chí Minh điều trị. Phác đồ điều trị của Khánh kéo dài, chi phí cao. Tuy nhiên, vì hoàn cảnh kinh tế khó khăn, gia đình phải chạy vay khắp nơi để có tiền chạy chữa với hy vọng một ngày em có thể trở lại trường học.



Em Nguyễn Đình Khánh đang trải qua đợt hóa trị liệu tại Khoa Ghép tế bào gốc, Bệnh viện Truyền máu - Huyết học cơ sở 2 (quận Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh). Ảnh: XUÂN SON

Anh Nguyễn Thành Nhựt, anh trai Nguyễn Đình Khánh cho biết: "Hơn hai tháng nay, em tôi thường xuyên cảm thấy mệt mỏi, khó chịu trong người. Mỗi khi leo cầu thang và làm công việc nặng đều bị hoa mắt, chóng mặt. Gia đình đưa em đi khám tại Bệnh viện Đà Nẵng thì phát hiện ung thư máu". Bệnh tình ập đến bất ngờ, Khánh phải tạm gác việc học để chuyển vào điều trị tại Bệnh viện Truyền máu - Huyết học (Thành phố Hồ Chí Minh). Tại đây, Khánh được các bác sĩ nhận định mắc bạch cầu cấp thể bệnh nặng. Với bệnh này, bệnh nhân cần được điều trị bằng phương pháp hóa trị, trong trường hợp phải ghép tủy để có

cơ hội kéo dài sự sống thì chi phí ước tính không dưới 2 tỷ đồng. Hiện tại Khánh đang trải qua đợt hóa trị liệu tại Khoa Ghép tế bào gốc, Bệnh viện Truyền máu - Huyết học cơ sở 2 (quận Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh). Chi phí điều trị của em từ ngày 15-11 đến nay đã gần 200 triệu đồng. Đây là con số quá lớn với một gia đình hoàn cảnh khó khăn có 4 người con. Được biết, ba của Khánh đang làm bảo vệ, mẹ ở nhà nấu rượu, làm nông và chăn nuôi heo. Tổng thu nhập của hai vợ chồng mới tháng chỉ vón hơn 7 triệu đồng. Gia đình Khánh phải

ngược xuôi vừa lo chi phí điều trị cho em, vừa trang trải các khoản sinh hoạt. "Phác đồ điều trị căn bệnh ung thư máu kéo dài và mức chi phí phát sinh rất cao do nhiều loại thuốc đắt tiền phải mua ở ngoài, không có trong danh mục bảo hiểm y tế. Thời gian qua, gia đình tôi đã chạy vay, vay mượn nhiều nơi để có tiền điều trị cho Khánh nhưng vẫn chưa đủ", anh Nhựt cho hay. Trải qua các đợt hóa trị, hiện sức khỏe của Khánh giảm sút khá nhiều. Cơ thể em xanh xao, nhợt nhạt. Việc ăn uống cũng bị hạn chế, phải truyền chế phẩm máu liên tục. Anh Nhựt chia sẻ,

trước khi nhập viện, Khánh vừa chăm chỉ đến lớp, vừa làm thêm công việc shipper để có tiền phụ giúp gia đình và trang trải việc học. Kể từ ngày phát hiện mắc ung thư, Khánh phải bỏ dở việc học, gác lại những dự định tương lai để "chiến đấu" với bệnh tật mỗi ngày.

"Với hoàn cảnh kinh tế khó khăn hiện tại, chúng tôi gần như không còn khả năng trang trải những khoản viện phí và chi phí phát sinh. Gia đình tha thiết hy vọng Khánh sẽ nhận được hỗ trợ từ những tấm lòng nhân ái, mạnh thường quân để sớm được trở lại giảng đường đại học. Đó là mong ước lớn nhất của chúng tôi lúc này", anh Nhựt mong mỏi.

Mọi sự hỗ trợ của quý bạn đọc xin vui lòng gửi về: Phòng Cuối tuần - Bạn đọc, Báo Đà Nẵng, số 33 Lê Lợi, quận Hải Châu, thành phố Đà Nẵng, điện thoại: 0236.3812341, đường dây nóng: 0905832222. Tài khoản: Báo Đà Nẵng - Chi nhánh Ngân hàng Eximbank Đà Nẵng: 100214851000415 (để nghị ghi rõ hỗ trợ em Nguyễn Đình Khánh). Hoặc, quý bạn đọc cũng có thể liên hệ trực tiếp gia đình em Nguyễn Đình Khánh thông qua anh Nguyễn Thành Nhựt, số điện thoại 0918376743. Tài khoản: Nguyễn Thành Nhựt - Chi nhánh ngân hàng BIDV Đà Nẵng: 5602090221

XUÂN SON

## Xây dựng nếp sống văn hóa - đô thị

### Cây xanh bị nghiêng

Báo Đà Nẵng tiếp nhận thông tin phản ánh của người dân, khu vực gần số nhà 121, đường Cao Bá Quát, phường An Hải Tây (quận Sơn Trà) có cây xanh bị nghiêng, phần gốc bên dưới đã bị mục. Để nghị cơ quan chức năng kiểm tra, xử lý (ảnh chụp ngày 16-12).

T.D



### Hộp cáp viễn thông bị bung nắp

Vị trí đối diện số nhà 239, đường Phạm Như Xương, phường Hòa Khánh Nam (quận Liên Chiểu) có hộp cáp viễn thông bị bung nắp, gây nguy hiểm cho người đi đường. Để nghị cơ quan chức năng kiểm tra, xử lý (ảnh chụp ngày 12-12).

K.H



### Chăn thả gia súc gây mất an toàn giao thông

Dài phân cách trên tuyến đường Hòa Phước - Hòa Khương (huyện Hòa Vang) thường xuyên xuất hiện trâu, bò thả rông, tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn giao thông, mỹ quan đô thị. Để nghị chính quyền địa phương có biện pháp tuyên truyền, nhắc nhở người dân trong khu vực. (ảnh chụp ngày 17-12).

N.V



### Để xe máy lấn chiếm lòng, lề đường

Trên đường Trần Hoàn (phường Khuê Mỹ, quận Ngũ Hành Sơn) người dân thường xuyên để xe máy lấn chiếm lòng, lề đường, gây cản trở người tham gia giao thông. Để nghị chính quyền địa phương kiểm tra, xử lý (ảnh chụp ngày 16-12).

T.D



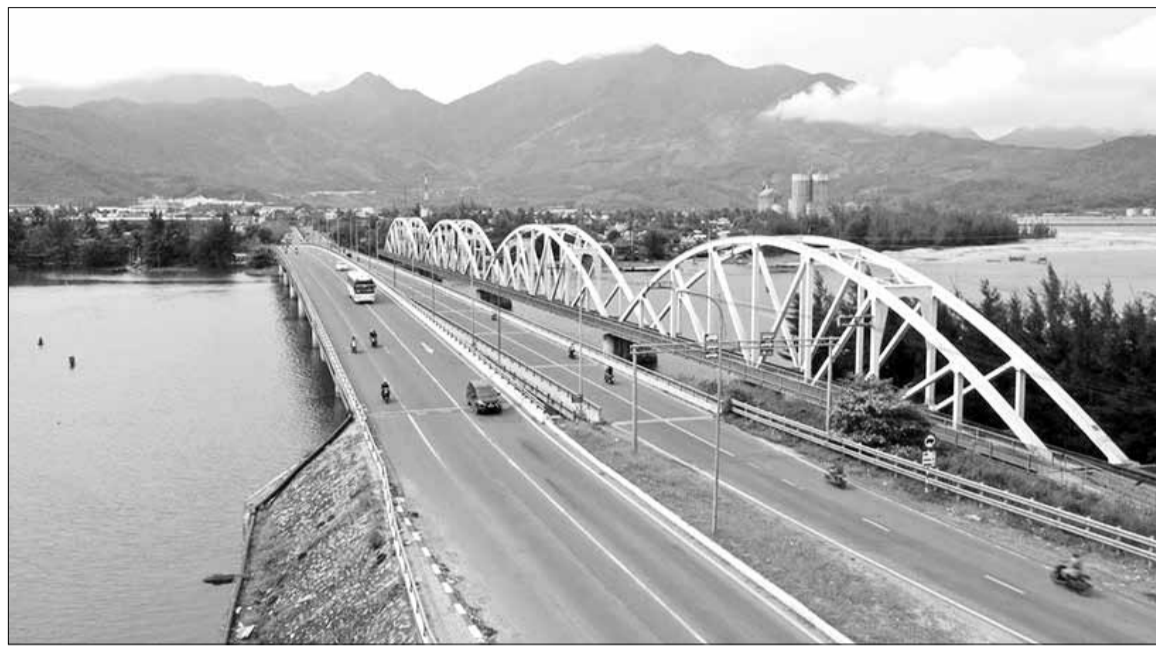


# Tiềm năng khai thác du lịch sinh thái

**UBND quận Liên Chiểu vừa phê duyệt đề án Khai thác dịch vụ, du lịch sinh thái trên đất lâm nghiệp, đất nông nghiệp trên địa bàn quận. Phạm vi đề án thực hiện ở 3 phường Hòa Khánh Nam, Hòa Khánh Bắc, Hòa Hiệp Bắc với mục tiêu khai thác hiệu quả đất nông nghiệp, lâm nghiệp, phát triển kinh tế, an sinh xã hội trên địa bàn.**

Trước đó, dựa theo Nghị quyết số 10-NQ/TU ngày 20-6-2022 của Ban Thường vụ Thành ủy về xây dựng và phát triển quận Liên Chiểu đến năm 2030 và những năm tiếp theo, Ban Thường vụ Thành ủy thống nhất chủ trương giao Ban cán sự đảng UBND thành phố chỉ đạo quận Liên Chiểu phối hợp các sở, ngành liên quan, căn cứ quy định hiện hành, đề xuất cấp có thẩm quyền "cho chủ trương thí điểm đề án phát triển kinh tế vườn rừng kết hợp du lịch sinh thái, thân thiện môi trường, khai thác dịch vụ du lịch tại các vị trí đất bãi bồi ven biển".

Ông Trần Công Nguyễn, Phó Chủ tịch UBND quận, cho biết ngày 22-12-2023, UBND quận có tờ trình gửi thành phố đề nghị phê duyệt đề án "Thí điểm phát triển kinh tế vườn rừng, kết hợp du lịch sinh thái, thân thiện môi trường, khai thác dịch vụ du lịch tại các vị trí đất bãi bồi ven biển, ven sông và hình thành các dịch vụ du lịch chất lượng cao tại khu vực rừng Hải Vân và dọc tuyến ven biển, ven sông trên địa bàn quận Liên Chiểu". Trên cơ sở tiếp thu ý kiến các sở, ngành liên quan, UBND quận hoàn thiện nội dung đề án theo hướng phù hợp các quy định hiện hành, bảo đảm thống nhất trong công tác quản lý Nhà nước về đất đai, xây dựng để phát huy tiềm năng, khai thác, phát triển kinh tế, đồng thời giải quyết việc làm, tạo thu nhập cho người dân. Theo ông Nguyễn, với đề án này, quận phấn đấu mỗi năm có 3-5 chủ thể đăng ký thực hiện mô hình, trong đó ít nhất 2 mô hình được phê duyệt thực hiện. Việc khai thác bảo đảm thống nhất, đồng bộ trong công tác quản lý Nhà nước về đất đai, xây dựng trên địa bàn. Định kỳ kiểm tra, giám sát, đánh giá kết quả thực hiện. Các điểm nhấn trong định hướng phát triển bao gồm khai thác tiềm năng tại khu vực rừng Hải Vân, kết hợp du lịch sinh thái và du lịch cộng đồng gắn với văn hóa truyền thống.



Đề án khai thác dịch vụ, du lịch sinh thái trên đất nông nghiệp, lâm nghiệp tạo động lực phát triển kinh tế tại quận Liên Chiểu. TRONG ẢNH: Đồ thị Liên Chiểu đoạn qua khu vực cầu Nam Ô. Ảnh: HUYNH LÊ

Các tour trải nghiệm khám phá rừng Hải Vân, chèo thuyền trên sông Cu Đê hay tham quan các trang trại nông nghiệp công nghệ cao hứa hẹn thu hút đông đảo du khách trong và ngoài nước. Đặc biệt, các sản phẩm du lịch mới như cắm trại qua đêm, leo núi kết hợp thể thao ngoài trời, tham gia chế biến đặc sản địa phương sẽ góp phần gia tăng sức hút cho ngành du lịch.

Quận Liên Chiểu nằm phía tây bắc thành phố, có nhiều tiềm năng phát triển loại hình dịch vụ thể thao, vui chơi, giải trí gắn với du lịch sinh thái và du lịch cộng đồng. Trong đó tiềm năng du lịch sinh thái ven sông, dưới tán rừng rất lớn. Với đề án này, địa phương cho phép người dân khai thác các loại hình du lịch sinh thái gồm du lịch xanh, du lịch cắm trại, dã ngoại, du lịch trên sông, hồ, biển, miệt vườn, thám hiểm, leo núi, kèm dịch vụ ăn uống, mua sắm, thể thao, vui chơi giải trí, dịch vụ chăm sóc sức khỏe... Theo đó, tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân có nhu cầu khai thác dịch vụ, du lịch sinh thái trên đất nông nghiệp, đất lâm nghiệp gửi văn bản đề nghị kèm phương án sử dụng đất, giấy chứng nhận địa cấp hoặc một trong các loại giấy tờ quy định tại Điều 137, Luật Đất đai năm

2024 đến Phòng Tài nguyên và Môi trường. Thời gian thực hiện việc thẩm định, phê duyệt phương án sử dụng đất kết hợp không quá 15 ngày kể từ ngày nhận đủ hồ sơ hợp lệ. Trong khi đó, hộ gia đình, cá nhân, cộng đồng dân cư hoặc hộ gia đình cá nhân liên kết thành nhóm hộ, tổ hợp tác muốn thực hiện phương án quản lý rừng bền vững, thì gửi đơn đề nghị, phương án, các loại bản đồ liên quan về bộ phận tiếp nhận và trả lời kết quả UBND quận.

Lãnh đạo quận kỳ vọng đề án không chỉ góp phần tạo động lực phát triển kinh tế địa phương mà còn thúc đẩy nhận thức cộng đồng về bảo tồn tài nguyên thiên nhiên và khai thác bền vững. Với hướng đi này, thời gian tới quận tiếp tục có kế hoạch hoàn thiện các tuyến đường giao thông nội bộ kết nối điểm đến, cải thiện hạ tầng phục vụ du lịch như bãi đỗ xe, khu vệ sinh, hệ thống chiếu sáng, biển chỉ dẫn thân thiện môi trường. Đồng thời triển khai các chương trình tập huấn, nâng cao kỹ năng làm du lịch cộng đồng cho người dân, giúp họ hiểu rõ vai trò của mình trong việc phát triển kinh tế song song với bảo vệ môi trường.

HUYNH LÊ

# Thúc đẩy ứng dụng thương mại điện tử tại chợ truyền thống

**Quận Liên Chiểu đang triển khai nhiều hoạt động hỗ trợ, hướng dẫn tiểu thương các chợ tiếp cận thông tin, cập nhật kiến thức, nâng cao kỹ năng về văn minh thương mại, năng lực cạnh tranh và thích ứng các xu hướng bán hàng qua kênh thương mại điện tử.**

Nhiều năm kinh doanh tại chợ Hòa Khánh (phường Hòa Khánh Bắc), nguồn khách hàng của chị Trần Mỹ Cẩm, chủ quầy hàng gia vị, đồ khô chủ yếu là người dân đi chợ và khách hàng lâu năm. Nhận thấy việc buôn bán trên các nền tảng mạng xã hội, sàn thương mại điện tử là cơ hội, tiềm năng phát triển kinh doanh, nâng cao thu nhập, song chi cũng nhiều tiêu chuẩn khác tại chợ vẫn chưa thể tiếp cận do nhiều yếu tố. Theo chị Cẩm, việc triển khai bán hàng trực tuyến đòi hỏi tiêu chuẩn phải bảo đảm các yêu cầu bán hàng trên các nền tảng. Dù vậy, năng lực kinh doanh, tiếp cận công nghệ của tiểu thương vẫn còn hạn chế. "Bên cạnh việc bán trực tiếp, tôi thi thoảng vẫn đi giao hàng khi có đơn. Nếu mở rộng kinh doanh, tôi sẽ triển khai thêm việc livestream bán hàng", chị Cẩm chia sẻ.

Tương tự, chị Nguyễn Thị Hồng Vân, chủ quầy hàng quần áo tại chợ Hòa Khánh cho rằng, so với hình thức bán hàng trực tuyến, việc kinh doanh tại chợ truyền thống ngày càng ảm đạm và vắng khách do xu hướng, nhu cầu mua hàng của người tiêu dùng thay đổi. Để nâng cao doanh số, chị triển khai việc livestream trên mạng xã hội,

Ông Nguyễn Đầy, Trưởng ban Quản lý các chợ quận Liên Chiểu cho rằng, tiêu chuẩn ở các chợ truyền thống vẫn có tiềm năng lớn trong thương mại điện tử, song để họ thành công cần có sự hỗ trợ đồng bộ từ chính quyền, doanh nghiệp và các chương trình đào tạo thực tiễn, cụ thể như: hỗ trợ đào tạo kỹ năng, chỉ phí ban đầu tham gia sàn thương mại điện tử, xây dựng thương hiệu, kết nối với hệ thống logistics. Thời gian đến, Ban quản lý các chợ quận Liên Chiểu sẽ tăng cường tuyên truyền về lợi ích, cung cấp các thông tin về thương mại điện tử nâng cao nhận thức của tiểu thương. Đồng thời thúc đẩy hoạt động chuyển đổi số và ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động kinh doanh, tạo điều kiện để người tiêu dùng trải nghiệm, tiếp cận với các phương thức thanh toán hiện đại; cung cấp hỗ trợ kỹ thuật, bảo đảm hạ tầng internet; hỗ trợ thiết bị, hướng dẫn sử dụng các ứng dụng quản lý bán hàng...

Theo Phòng Kinh tế quận Liên Chiểu, từ tháng 11-2024, quận phối hợp Hiệp hội Thương mại điện tử Việt Nam, khu vực miền Trung - Tây Nguyên và các đơn vị giải pháp thương mại điện tử, chuyển đổi số triển khai kế hoạch tổ chức các



Nhiều chương trình hỗ trợ tiểu thương livestream, bán hàng trực tuyến được triển khai trên địa bàn thành phố Đà Nẵng. Ảnh: VĂN HOÀNG

chạy quảng cáo, quay và dựng video đăng tải trên tiktok để giới thiệu đến nhiều khách hàng. Sau thời gian triển khai, lượng khách hàng tiếp cận và mua hàng thay đổi rõ rệt. "Việc mua bán hàng trên các nền tảng mạng xã hội và sàn thương mại điện tử đã quá quen thuộc. Nếu tiểu thương không ứng dụng nhanh chóng thì rất khó cạnh tranh", chị Vân cho hay.

Theo Ban quản lý các chợ quận Liên Chiểu cho biết, trên địa bàn quận có 10 chợ; trong đó, 3 chợ Hòa Khánh, Hòa Mỹ, Nam Ô trực thuộc ban quản lý và 7 chợ khác thuộc UBND các phường quản lý. Phần lớn, các tiểu thương các chợ truyền thống chỉ sử dụng những nền tảng mạng xã hội để đăng bài bán hàng hoặc quảng cáo. Nhiều tiểu thương là người lớn tuổi, gặp hạn chế trong việc tiếp cận công nghệ, chưa quen với việc sử dụng các nền tảng trực tuyến để quảng bá và bán hàng; chưa có kinh nghiệm giao tiếp, tương tác trong quá trình livestream. Các trang cá nhân của tiểu thương đều không có lượng theo dõi cao; chất lượng, mẫu mã hàng hóa hiện nay tại chợ chưa đa dạng, phong phú, dẫn đến việc livestream sẽ "kén" khách hàng bởi nhu cầu của người tiêu dùng là chọn mua những trang bán hàng uy tín, bảo đảm chất lượng, giá cả và lượng tương tác nhiều. Mặt khác, một số tiểu thương không đủ vốn đầu tư vào việc xây dựng kênh bán hàng trực tuyến; việc truy xuất nguồn gốc sản phẩm để đáp ứng yêu cầu của nền tảng còn nhiều hạn chế...

hoạt động thúc đẩy ứng dụng thương mại điện tử tại chợ truyền thống trên địa bàn năm 2024 như: thu thập thông tin, hướng dẫn, tập huấn các tiểu thương tham gia ứng dụng giải pháp bán hàng thông qua thương mại điện tử; tổ chức "Lễ phát động chương trình ứng dụng chuyển đổi số tại chợ Hòa Khánh" vào ngày 20-12; phiên Mega livestream quảng bá các sản phẩm đặc trưng, đặc sản chợ Hòa Khánh, sản phẩm OCOP, truyền thống của quận Liên Chiểu.

Ông Võ Văn Khanh, Trưởng hiệp hội Thương mại điện tử khu vực miền Trung - Tây Nguyên cho biết, đơn vị đã hoàn thành công tác khảo sát, đánh giá năng lực của tiểu thương tại chợ Hòa Khánh và xây dựng lộ trình đào tạo, tập huấn phù hợp, nâng cao kỹ năng, năng lực cạnh tranh và phù hợp với xu thế hiện nay. Cùng với sự chỉ đạo, quan tâm của chính quyền địa phương, đồng hành của các nền tảng mạng xã hội, việc hướng ứng của tiểu thương là yếu tố quan trọng, quyết định sự thành công của chương trình. "Việc triển khai các chương trình hỗ trợ tiểu thương phát triển thương mại điện tử tại Đà Nẵng không chỉ nâng cao nhận thức cho tiểu thương, giúp tiểu thương tiếp cận với các xu thế bán hàng mới mà còn nâng cao tỷ lệ hàng Việt, sản phẩm OCOP, đặc sản của địa phương trong việc kinh doanh, cải thiện vấn đề logistics, an toàn vệ sinh thực phẩm", ông Khanh chia sẻ.

VĂN HOÀNG

## TIN HOẠT ĐỘNG

### Liên Chiểu sẽ có logo biểu trưng quận

Thông tin từ UBND quận Liên Chiểu cho biết, quận vừa tổ chức thành công lễ công bố và trao giải cuộc thi sáng tác biểu trưng (logo) quận Liên Chiểu năm 2024. Theo đó, sau 2 tháng phát động, cuộc thi sáng tác logo biểu trưng quận Liên Chiểu thu hút đông đảo họa sĩ, nhà thiết kế, chuyên gia mỹ thuật các trường đại học, cao đẳng trong và ngoài thành phố. Trải qua 3 vòng tuyển chọn, ban tổ chức thống nhất chọn 3/54 tác phẩm xuất sắc nhất để trao giải nhất, nhì, ba. Trong đó giải nhất thuộc về tác giả Nguyễn Trần Huy Mẫn (quận Thanh Khê) và đây cũng là tác phẩm được chọn làm logo biểu trưng quận thời gian tới.

### Trên 5,6 tỷ đồng dành cho phụ nữ, trẻ em nghèo bắt hạnh

Năm 2024, Hội Bảo trợ Phụ nữ và Trẻ em nghèo bắt hạnh quận Liên Chiểu tổ chức nhiều chương trình hỗ trợ phụ nữ, trẻ em nghèo trên địa

bàn, với tổng kinh phí hoạt động trên 5,6 tỷ đồng. Cụ thể, phối hợp Phòng Giáo dục và Đào tạo, Trung tâm Y tế quận, Bệnh viện Đà Nẵng khám tầm soát bệnh tim bẩm sinh miễn phí cho gần 14.500 trẻ em với số tiền gần 3,48 tỷ đồng. Qua tầm soát phát hiện 93 em mắc bệnh, trong đó 25 em được chỉ định phẫu thuật. Ngoài ra, hội hỗ trợ gần 940 triệu đồng cho 271 trường hợp bệnh nặng; vận động trao 470 suất quà Tết, 50 suất quà trung thu, hỗ trợ kinh phí xây dựng nhà tình thương, kinh phí khám, chữa bệnh cho phụ nữ, trẻ em nghèo tổng số tiền hàng trăm triệu đồng. Để khuyến khích phong trào, Quận hội đã tổ chức lễ tuyên dương, khen thưởng 5 tập thể, 4 cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác hội năm 2024. Đồng thời, Chủ tịch UBND quận Liên Chiểu khen thưởng 6 tập thể, 7 cá nhân có thành tích xuất sắc.

### Tổ chức đợt cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm

Công an quận Liên Chiểu vừa tổ chức đợt cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm, bảo đảm an ninh trật tự, tạo sự tuyệt đối an toàn dịp Giáng sinh, Tết Dương lịch, Tết Nguyên đán Ất Tỵ 2025. Theo đó, Công an quận tập trung tối đa lực lượng, phương tiện, triển khai đồng bộ các biện pháp phòng ngừa, tấn công, trấn áp tội phạm, nắm chắc tình hình, phân tích, dự báo từ sớm, từ xa, bảo đảm an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội, không để hình thành điểm đen, điểm nóng trên địa bàn. Cùng với đó, tăng cường hoạt động tuyên truyền, nâng cao nhận thức người dân về ý thức chấp hành pháp luật cũng như tích cực tham gia phát hiện, tố giác tội phạm, tham gia xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc.

### Nỗ lực đồng bộ dữ liệu định danh cá nhân người tham gia bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế

Thông tin từ Phòng Lao động, Thương binh và Xã hội quận Liên

Chiểu cho biết, tính đến cuối năm 2024, quận Liên Chiểu có 136.631 người tham gia bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế được đồng bộ dữ liệu định danh cá nhân, đạt tỷ lệ 99,28%. Qua đó, chỉ trả lương hưu, trợ cấp bảo hiểm xã hội qua tài khoản cá nhân đạt 58%; chi trả bảo hiểm xã hội một lần qua tài khoản cá nhân đạt 99,86%; chỉ ốm đau, thai sản, dưỡng sức phục hồi sức khỏe qua tài khoản cá nhân đạt 100%. Đây là kết quả thực hiện Đề án 06/CP quận Liên Chiểu năm 2024, trên cơ sở đánh giá dữ liệu người tham gia bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế phục vụ công tác an sinh xã hội trên địa bàn và triển khai gian đầu các nhiệm vụ, giải pháp thời gian đến. Đối với những trường hợp chưa định danh, quận sẽ tiếp tục xem xét phương án, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc để hoàn thành mục tiêu 100% người tham gia bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế được đồng bộ dữ liệu định danh trong năm 2025.

H.LÊ

# Sớm hoàn thành, đưa vào sử dụng chợ Hòa Hiệp Bắc

Nhu cầu giao thương của người dân địa phương ngày càng cao, trong khi 3 chợ tạm trên địa bàn phường Hòa Hiệp Bắc (quận Liên Chiểu) lại quá tải. Trước thực tế này, UBND thành phố quyết định triển khai xây dựng chợ mới trên địa bàn phường. Hiện nay, dự án đang trong quá trình thi công nước rút với mục tiêu hoàn thành trong tháng 12-2024, đáp ứng kỳ vọng của của nhân dân, góp phần phát triển kinh tế - xã hội địa phương.

Dự án chợ Hòa Hiệp Bắc đang được triển khai thi công tại khu đất định cư phía bắc Trường Cao đẳng Giao

thông Vận tải II. Dự án này được UBND thành phố phê duyệt chủ trương đầu tư từ cuối năm 2022 với tổng vốn gần 19,8 tỷ đồng. Nhiều năm nay, người dân trên địa bàn phường chủ yếu buôn bán, giao thương tại các chợ nhỏ, tạm bợ và xuống cấp. Sau khi UBND thành phố phê duyệt dự án đầu tư xây dựng dự án chợ Hòa Hiệp Bắc, người dân trên địa bàn phường rất phấn khởi, vui mừng.

Bà Vũ Thị Thúy Nga (tổ 32), chia sẻ: "Mấy năm qua, chợ tạm đã quá tải, không gian chật hẹp, lại thiếu các hạng mục cơ sở vật chất như điện, nước, hệ thống thoát nước. Mùa mưa thì ẩm thấp, mùa hè thì oi bức. Vì vậy, khi nghe tin về việc xây dựng một chợ mới rộng rãi, khang trang hơn, tôi cảm



Chợ Hòa Hiệp Bắc đang được gấp rút thi công để hoàn thành, bàn giao đúng tiến độ. Ảnh: NV

thấy rất phấn khởi và mong chờ". Ông Phạm Văn Đông (tổ 29), hy vọng chợ mới sẽ có không gian thoáng đãng, hệ thống cơ sở vật

chợ mới sẽ tạo ra không gian giao thương văn minh, an toàn, góp phần quan trọng phát triển kinh tế và xã hội của phường Hòa Hiệp Bắc", ông Hoàng nói.

Theo ông Nguyễn Minh Hoàng, Phó Chủ tịch UBND phường Hòa Hiệp Bắc, dự kiến cuối tháng 12-2024, đơn vị thi công sẽ bàn giao phạm vi nhà chợ. Hiện nay, UBND phường đang xây dựng phương án để tiểu thương tại các chợ tạm trên địa bàn phường được bố trí về kinh doanh khi chợ mới hoàn thành. "Chợ mới của phường được mong đợi sẽ trở thành chợ đầu mối cung cấp hải sản của ngư dân trên địa bàn quận Liên Chiểu và thị trấn Lăng Cô (huyện Phú Lộc, tỉnh Thừa Thiên Huế). Đồng thời cũng sẽ

là nơi tiêu thụ nông sản của người dân trên địa bàn phường và các xã Hòa Liên, Hòa Bắc (huyện Hòa Vang), góp phần phát triển kinh tế tại địa phương", ông Hoàng nói.

Trưởng phòng Kinh tế quận Liên Chiểu Dương Thị Thanh Thủy thông tin, chợ Hòa Hiệp Bắc nhằm thay thế các chợ tạm trên địa bàn phường. Từ đó, đẩy mạnh hoạt động phát triển thương mại dịch vụ, nâng cao đời sống của người dân địa phương, khớp nối với các hệ thống chợ lân cận, góp phần phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn quận Liên Chiểu. Theo bà Thủy, công trình được đầu tư với quy mô chợ hạng 3 gồm các hạng mục chính như: khối nhà chợ kho 1 tầng, với diện tích 1.357m<sup>2</sup>, dự kiến bố trí khoảng 86

hộ kinh doanh và phòng làm việc của ban quản lý chợ; khối nhà chợ 1 tầng, với diện tích khoảng 700m<sup>2</sup>, dự kiến bố trí 72 điểm kinh doanh, cùng các hạng mục phụ trợ. "UBND quận Liên Chiểu chỉ đạo các cơ quan liên quan, đơn vị thi công đẩy nhanh tiến độ hoàn thành công trình đúng tiến độ; chỉ đạo UBND phường Hòa Hiệp Bắc phối hợp các phòng, ban liên quan tiến hành rà soát các tiêu chuẩn đang buôn bán tại các chợ, xây dựng phương án trình phê duyệt, chuẩn bị sẵn sàng các điều kiện sau khi dự án hoàn thành phần xây dựng cơ bản sẽ đi vào hoạt động ngay", bà Thủy khẳng định.

NGUYỄN QUANG



# Hàng hóa toàn cầu tiếp tục giảm giá trong năm 2025

Theo dự báo mới nhất của Ngân hàng Thế giới (WB), giá hàng hóa toàn cầu sẽ giảm 5% trong năm 2025 và tiếp tục giảm thêm 2% vào năm 2026, sau khi đã giảm 3% trong năm 2024.

Đây sẽ là mức giảm sâu nhất kể từ năm 2020 và đưa chỉ số giá hàng hóa tổng hợp xuống mức thấp nhất trong 5 năm qua, theo báo cáo Triển vọng thị trường hàng hóa 2024 của WB.

## Năng lượng dẫn dắt xu hướng giảm giá

Trong bức tranh giảm giá tổng thể này, thị trường dầu mỏ đóng vai trò dẫn dắt quan trọng. Dầu thô Brent, loại dầu được coi là thước đo của thị trường dầu mỏ toàn cầu, dự kiến giảm từ mức trung bình 80 USD/thùng năm 2024 xuống còn 73 USD/thùng năm 2025 và 72 USD/thùng năm 2026. Đây sẽ là năm thứ tư liên tiếp giá dầu giảm kể từ mức đỉnh năm 2022.

Xu hướng giảm giá dầu được hỗ trợ bởi những thay đổi cơ bản trong cung cầu toàn cầu. Về cầu, WB ghi nhận nhu cầu dầu mỏ chậm lại đáng kể. Tiêu thụ dầu dự kiến chỉ tăng khoảng 1 triệu thùng/ngày trong năm 2024-2025, tốc độ tăng trưởng dưới 1% - thấp hơn nhiều so với mức tăng 2 triệu thùng/ngày trong năm 2023. Đáng chú ý, đã tăng trưởng tiêu thụ dầu toàn cầu giảm liên tục trong thập kỷ qua. Về cung, thị trường đang chứng kiến sự đa dạng hóa mạnh mẽ của nguồn cung với sự vươn lên của các nước ngoài nhóm OPEC+. Sản lượng dầu toàn cầu dự kiến đạt khoảng 105 triệu thùng/ngày năm 2025, tăng 2 triệu thùng/ngày so với năm 2024. Phần lớn mức tăng này đến từ Brazil, Canada, Guyana và Mỹ, trong khi sản lượng của OPEC+ chỉ tăng nhẹ.



Xu hướng giảm giá hàng hóa được kỳ vọng hỗ trợ kiểm soát lạm phát toàn cầu. Ảnh (minh họa): AFP

Một yếu tố quan trọng khác góp phần vào áp lực giảm giá dầu là khả năng điều tiết cung lớn chưa từng có của OPEC+. Tổ chức này đang nắm giữ công suất dự phòng tương đương hơn 7% sản lượng toàn cầu, gấp đôi mức trung bình giai đoạn 2017-2019. Điều này có nghĩa OPEC+ hoàn toàn có khả năng tăng sản lượng đáng kể nếu muốn giảm lại thị phần.

Thị trường khí đốt tự nhiên cho thấy sự phân hóa rõ rệt. Giá khí đốt châu Âu dự kiến giảm 18% năm 2024 nhờ tái cấu trúc nguồn cung, nhưng sẽ tăng 7% năm 2025 trước khi giảm nhẹ vào 2026. Trong khi đó, giá khí đốt Mỹ giảm năm 2024 do sản xuất dồi dào và tồn kho cao, nhưng sẽ tăng mạnh từ 2025-2026 khi cơ sở hạ tầng mới giúp Mỹ đẩy mạnh xuất khẩu để đáp ứng nhu cầu toàn cầu.

## Thị trường hàng hóa phân hóa mạnh

Đối với thị trường kim loại, xu hướng cũng không đồng nhất. Sau khi tăng 6% trong năm nay, giá kim loại cơ bản dự kiến ổn định trong năm 2025 trước khi giảm 3% vào năm 2026. Điều này phản ánh mức tăng trưởng công nghiệp vừa phải tại các nền kinh tế lớn, đặc biệt là Trung Quốc.

Trong khi đó, giá vàng lại cho thấy xu hướng hoàn toàn khác. Sau khi tăng mạnh 21% trong năm 2024, giá vàng được dự báo duy trì ở mức cao kỷ lục trong những năm tới, phản ánh nhu cầu trú ẩn an toàn giá tăng trong bối cảnh căng thẳng địa chính trị và áp lực lạm phát.

Trên thị trường nông sản, xu hướng giảm giá cũng đang chiếm ưu thế. Sau khi tăng nhẹ trong năm 2024, giá nông sản dự

kiến sẽ giảm 4% trong năm 2025, chủ yếu nhờ nguồn cung tăng trong điều kiện thời tiết thuận lợi. Đáng chú ý, giá lương thực, gồm gạo, ngũ cốc, đậu nành và các thực phẩm khác, dự kiến giảm tới 9% năm 2024, sau đó giảm thêm 4% năm 2025.

Xu hướng giảm giá này có thể giúp cải thiện khả năng tiếp cận lương thực, đặc biệt tại các nền kinh tế đang phát triển. Tuy nhiên, WB cảnh báo mối quan hệ giữa giá lương thực toàn cầu và tình trạng mất an ninh lương thực ngày càng phức tạp do các cuộc xung đột, thiên tai và các cú sốc kinh tế cục bộ. Trong bối cảnh đó, WB dự báo số người thiếu dinh dưỡng toàn cầu, một thước đo quan trọng về nạn đói, sẽ tăng lên 735 triệu người vào năm 2025. Con số này chiếm hơn 9% dân số thế giới và thể hiện một thực tế đáng lo ngại là tình trạng đói nghèo không giảm kể từ năm 2017.

Về rủi ro cho dự báo, nguy cơ leo thang xung đột ở Trung Đông là mối đe dọa lớn nhất có thể đẩy giá năng lượng tăng cao trong ngắn hạn, với tác động lan tỏa các mặt hàng khác. Bên cạnh đó, chính sách kích thích mạnh mẽ hơn từ Trung Quốc và tăng trưởng vượt kỳ vọng của Mỹ cũng có thể đẩy giá hàng hóa tăng. Song, về dài hạn, xu hướng giảm giá chiếm ưu thế, đặc biệt trên thị trường dầu mỏ khi OPEC+ có thể dỡ bỏ cắt giảm sản lượng, tạo nguồn cung dồi dào. Ngoài ra, nhu cầu năng lượng và kim loại có thể giảm do hoạt động công nghiệp toàn cầu yếu.

Xu hướng giảm giá hàng hóa được kỳ vọng hỗ trợ kiểm soát lạm phát toàn cầu. Giá năng lượng và lương thực giảm sẽ kéo giá tiêu dùng xuống, đặc biệt tại các nền kinh tế đang phát triển, nơi thực phẩm và năng lượng chiếm tỷ trọng lớn trong chi tiêu.

TRẦN ĐÀO LƯƠNG

## QUAN SÁT & BÌNH LUẬN

# Tình hình Syria và vai trò của các nước lớn

Việc Tổng thống Assad bị lật đổ kéo theo sự hình thành chính phủ chuyển tiếp. Tuy nhiên, giới phân tích cho rằng, điều này sẽ không giúp chấm dứt tình hình bất ổn ở Syria, mà đẩy nước này bước sang giai đoạn mới, trở thành chiến trường "không tiếng súng", nơi cạnh tranh ảnh hưởng của các nước lớn trong và ngoài khu vực.

Việc thay thế chính quyền của Tổng thống Bashar al-Assad bắt đầu vào ngày 10-12, sau khi ông Mohammed al-Bashir, người từng lãnh đạo chính quyền của nhóm Hồi giáo Hayat Tahrir al-Sham (HTS), thành lập nội các lâm thời. Tuy nhiên, theo RBC, nhà nghiên cứu Ibrahim Ibragimov tại Viện Hàn lâm Khoa học Nga, cho rằng, điều này không có nghĩa tình hình bất ổn ở Syria kết thúc, thay vào đó, bước sang giai đoạn mới, trở thành nơi cạnh tranh ảnh hưởng của các nước lớn trong và ngoài khu vực.

Đối với Nga, năm 2015, sự can thiệp quân sự theo yêu cầu của chính quyền Syria đã cứu Tổng thống al-Assad trong tình thế "ngàn cân treo sợi tóc". Song, giữa lúc chiến dịch quân sự đặc biệt ở Ukraine vẫn tiếp diễn, vấn đề hiện nay của Nga là thỏa hiệp với chính phủ chuyển tiếp Syria về tương lai của các căn cứ quân sự Nga trên lãnh thổ nước này.

Sự sụp đổ của chính quyền Assad cũng là kịch bản bất lợi với Iran. Từ lâu, Syria vốn được xem là vùng ảnh hưởng mà từ đây Tehran có thể đẩy các chính sách chống lại Israel. Iran cũng đã quyết định can thiệp để hỗ trợ cho chính quyền al-Assad và có thể nói là đã đầu tư rất nhiều vào nước cộng hòa Arab này. Trong khi đó, Thổ Nhĩ Kỳ có lẽ là quốc gia phân tích tích cực nhất đối với tình hình ở Syria. Quân đội quốc gia Syria (SNA), vốn được Ankara hậu thuẫn, là một trong những lực lượng chính góp phần lật đổ chính quyền Assad.

Theo tờ Izvestia (Nga), kịch bản ở Syria hiện nay mang lại nhiều lợi ích chiến lược cho Mỹ ở Trung Đông. Từ lâu, Washington luôn xem chính quyền al-Assad là "cái gai trong mắt". Từ khi xung đột Syria nổ ra, Mỹ duy trì

hỗ trợ Lực lượng Dân chủ Syria (SDF) trong cuộc chiến chống tổ chức khủng bố Nhà nước Hồi giáo (IS) tự xưng và kiểm soát một vùng lãnh thổ ở đông bắc Syria.

Bên cạnh Thổ Nhĩ Kỳ, Israel là nước hoạt động tích cực. Khi nhận thấy rõ rằng quân đội Syria mất khả năng chiến đấu, Lực lượng Phòng vệ Israel tiến hành tấn công từ Cao nguyên Golan và bắt đầu di chuyển nhanh chóng vào sâu trong lãnh thổ Syria. Theo Izvestia, Tổng Biên tập Tạp chí Kinh tế Trung Đông Dmitry Maryasis nhận định, quân đội Israel tiến vào vùng đệm nhằm kiểm soát các đất nước mình những rủi ro tiềm ẩn từ phía Syria. Sau khi phe đối lập có vũ trang giành quyền lực ở Syria, chính phủ mà người Israel có thể đoán hình ảnh bất ổn ở Syria kết thúc, thay vào đó, bước sang giai đoạn mới, trở thành nơi cạnh tranh ảnh hưởng của các nước lớn trong và ngoài khu vực.

Ngày 17-12, Đặc phái viên Liên Hợp Quốc tại Syria, ông Geir Pedersen cảnh báo cuộc xung đột tại nước này vẫn chưa đến hồi kết khi những cuộc đụng độ giữa các phe phái và sự can thiệp của các nước vẫn đang tiếp diễn. Rõ ràng, từ bài học lịch sử ở Libya và Iraq trước kia, sự sụp đổ của chính quyền Assad, chiến thắng của phe đối lập có vũ trang có thể rất nhanh chóng biến thành cuộc tranh giành quyền lực giữa các đồng minh cũ; trong đó, mỗi lực lượng được hậu thuẫn và đại diện cho lợi ích của các nước lớn trong và ngoài khu vực. Ngay cả bất ổn vẫn hiện hữu, thậm chí có xu hướng căng thẳng hơn đối với người Syria trong thời gian tới.

HÙNG LÂM

## Thể thao

# Nhiều giải thể thao chào mừng ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam

Chào mừng kỷ niệm 80 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam (22-12-1944 - 22-12-2024) và 35 năm ngày hội Quốc phòng toàn dân (22-12-1989 - 22-12-2024), các đơn vị, địa phương trên địa bàn thành phố tổ chức nhiều giải thể thao, tạo khí thế thi đua sôi nổi, góp phần hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.



Các vận động viên tranh tài môn bóng bàn trong khuôn khổ giải thể thao do Ban Chỉ huy Quân sự quận Cẩm Lệ tổ chức. Ảnh: PHI NÔNG

Tại sân thể thao trong khuôn viên của Ban Chỉ huy Quân sự quận Sơn Trà, Ban Chỉ huy Quân sự các phường trên địa bàn và sân Trường THPT Sơn Trà, nhiều trận thi đấu môn bóng chuyền nam diễn ra hấp dẫn, kịch tính, thu hút đông đảo người hâm mộ tham gia cổ vũ. Đây là các trận đấu trong khuôn khổ giải bóng chuyền được Ban Chỉ huy Quân sự quận Sơn Trà tổ chức hàng năm. Năm nay, nhân kỷ niệm 80 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam và 35 năm ngày hội Quốc phòng toàn dân, giải được mở rộng quy mô, thu hút sự tham dự của gần 300 vận động viên thuộc 16 đội đến từ các Ban Chỉ huy Quân sự 7 phường, 17 đơn vị tự vệ và các đơn vị quân đội trên địa bàn quận. Các đội chia bảng thi đấu vòng tròn một lượt chia bán kết, chung kết.

Giải được đánh giá có chất lượng chuyên môn cao khi các đội chọn vận động viên xuất sắc tranh tài, tổ chức tập luyện, chuẩn bị kỹ lưỡng. Sau thời gian

thi đấu sôi nổi, Ban Chỉ huy Quân sự phường Thọ Quang và Ban Chỉ huy Quân sự quận Sơn Trà vượt qua các đối thủ giành quyền vào thi đấu chung kết. Ở trận đấu quyết định diễn ra tại sân Trường THPT Sơn Trà, 2 đội công hiến cho khán giả những pha bóng đẹp mắt. Sau 5 hiệp đấu căng thẳng, Ban Chỉ huy Quân sự phường Thọ Quang giành chiến thắng 3-2, đoạt chức vô địch. Ban Chỉ huy Quân sự quận Sơn Trà giành giải nhì và giải ba thuộc về Ban Chỉ huy Quân sự phường Nại Hiên Đông.

Vận động viên Nguyễn Văn Tiến, Ban Chỉ huy Quân sự phường Nại Hiên Đông cho hay, giải bóng chuyền không chỉ là sân chơi thể thao sôi động mà còn là dịp để các cán bộ chiến sĩ giao lưu, thắt chặt đoàn kết, cùng nhau ôn lại truyền thống vẻ

vang của Quân đội nhân dân Việt Nam. Sự cố vũ nhiệt tình từ khán giả là động lực để các vận động viên nỗ lực thi đấu, góp phần làm nên thành công chung của giải. Theo Trung tá Nguyễn Nhật Vũ, Chỉ huy trưởng Ban Chỉ huy Quân sự quận Sơn Trà, hoạt động thể dục - thể thao được đơn vị chú trọng, nhằm nâng cao sức khỏe cho cán bộ chiến sĩ, góp phần hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Nhiều giải đấu được đơn vị tổ chức thành công, trong đó giải bóng chuyền được duy trì hàng năm nhân dịp kỷ niệm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam. Thông qua giải, ban tổ chức chọn các vận động viên xuất sắc tham gia thi đấu giải cấp thành phố.

Cùng với quận Sơn Trà, Ban Chỉ huy Quân sự quận Cẩm Lệ cũng tổ

chức giải thể thao trong dịp kỷ niệm ý nghĩa này. Hơn 200 vận động viên đến từ 14 đoàn thuộc các cơ quan, đơn vị quân đội, công an đóng quân trên địa bàn quận, Ban Chỉ huy Quân sự quận, Công an quận, Ban Chỉ huy Quân sự 6 phường và cán bộ, công chức các phường thuộc quận tham gia tranh tài 4 môn thể thao gồm: bóng bàn, cầu lông, bóng đá và bóng chuyền. Sau thời gian tranh tài sôi nổi, Trung đoàn 930 đoạt giải nhất môn bóng chuyền; Ban Chỉ huy Quân sự quận Cẩm Lệ đoạt giải nhất môn bóng đá; đoàn Cảnh sát đặc nhiệm số 3 (Bộ Công an) đoạt giải nhất môn bóng bàn đơn nam; Công an quận Cẩm Lệ đoạt giải nhất các môn bóng bàn đôi nam, cầu lông đôi nam và cầu lông đôi nam nữ. Vận động viên Trần Công Nhật, Trung đoàn 930 cho hay: "Giải thể thao do Ban Chỉ huy Quân sự quận Cẩm Lệ tổ chức là sân chơi bổ ích để cán bộ chiến sĩ giao lưu, tăng cường đoàn kết. Hoàn thành mục tiêu giành chức vô địch môn bóng chuyền, đội nỗ lực tập luyện và quyết tâm thi đấu hết mình. Hy vọng, thông qua giải góp phần lan tỏa rộng rãi phong trào thể dục - thể thao trong cộng đồng".

Tại quận Thanh Khê, không khí thi đấu thể thao cũng diễn ra sôi nổi, hấp dẫn. Giải bóng chuyền nam từ húng do Trung tâm Văn hóa và Thể thao phối hợp Ban Chỉ huy Quân sự quận Thanh Khê tổ chức mang đến sân chơi hấp dẫn cho vận động viên đến từ 4 đội gồm: Đồn Biên phòng Phú Lộc, Lữ đoàn 88, Ban Chỉ huy Quân sự và Công an quận Thanh Khê. Qua các trận đấu hấp dẫn, Đồn Biên phòng Phú Lộc giành giải nhất; Công an quận Thanh Khê giành giải nhì; Lữ đoàn 88 đoạt giải ba và giải khuyến khích thuộc về Ban Chỉ huy Quân sự quận Thanh Khê. Sau giải đấu này, Trung tâm Văn hóa và Thể thao phối hợp Ban Chỉ huy Quân sự quận Thanh Khê tổ chức thêm giải bóng đá từ húng, hứa hẹn diễn ra kịch tính, hấp dẫn.

Theo ông Vương Tuấn Kiệt, Giám đốc Trung tâm Văn hóa và Thể thao quận Thanh Khê, thể dục thể thao trên địa bàn quận nói riêng và thành phố nói chung phát triển, trung tâm hướng xuyên phối hợp các đơn vị, địa phương tổ chức giải đấu trong các dịp kỷ niệm. Chào mừng kỷ niệm 80 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam và 35 năm ngày hội Quốc phòng toàn dân, giải bóng chuyền và bóng đá từ húng đáp ứng nhu cầu thi đấu thể thao của các vận động viên. Thông qua các giải đấu góp phần nâng cao chất lượng cuộc vận động "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại"; tăng cường đoàn kết, gắn bó và cố vũ, động viên các cơ quan, địa phương, đơn vị tích cực tham gia phong trào rèn luyện thể lực, Trung tâm Văn hóa và Thể thao phối hợp Ban Chỉ huy Quân sự quận Thanh Khê tổ chức mang đến sân chơi hấp dẫn cho vận động viên đến từ 4 đội gồm:

PHI NÔNG



## Niềm tin đổ vỡ

Chỉ vì đặt tình yêu và lòng tin không đúng chỗ, chị P.T.H (SN 1991, quận Ngũ Hành Sơn) rơi vào cảnh khốn cùng. Bao nhiêu niềm tin, hy vọng cuối cùng "đổ sông, đổ biển", khiến chị H. phải gánh chịu những đau thương, mất mát.

Từng rất hy vọng nhưng sự thật đã khiến P.T.H thất vọng ê chề, hoàn cảnh của chị bây giờ đúng nghĩa "tiền mất tật mang". Chị H. và B.Q.T (SN 1991, quận Liên Chiểu) có quan hệ tình cảm từ khoảng tháng 4-2022. Trước những lời nói ngon ngọt của T, chị H. cứ ngỡ mình đã tìm được "chân ái" của cuộc đời. Ngẫm lại, chị H. chỉ biết ôm đầu, thở dài trong bất lực vì đã lỡ dính vào kẻ chuyên lừa đảo. Chị dùng cả tâm tìn tình và sự tin yêu để đổi đời với T. Ngược lại, T. dùng sự lòng lơn, xảo huyết, mưu hiểm kế bán để đáp trả... Dù chỉ hành nghề buôn bán nhỏ, nhưng trong thời gian yêu nhau, T. "nở" với chị H. là mình đang làm nhân viên một chi nhánh ngân hàng có chức vụ cao, thu nhập hàng chục triệu. T. về ra viên cảnh tượng lai tuôi đẹp của hai người. Thấy chị H. xuôi lòng, T. đưa ra thông tin gian dối rằng ngân hàng đang có dự án huy động vốn lớn và áp dụng chính sách nhân tiến tiết kiệm, ưu tiên cho nhân viên với lãi suất 9,3%/tháng đối với tiền Việt Nam đồng và 5%/tháng đối với ngoại tệ. Để chị H. tin tưởng, T. lên mạng internet lưu, tải hình ảnh con dấu của ngân hàng rồi tự soạn hợp đồng ủy quyền về việc sử dụng nguồn tiền của khách hàng vào trên hợp đồng rồi đưa cho chị H. Thấy con đường mà T. vạch sẵn quá thuận lợi, chị H. không nghĩ ngờ, cứ vậy sập bẫy lừa của nhân tình. Chị H.

đưa cho T. 200 triệu đồng và 660.000 Yên Nhật để góp vốn. Ngay sau đó, T. đưa lại cho chị H. 56 triệu đồng và thông báo đây là tiền lãi suất 2 tháng do ngân hàng chi trả... Đến khoảng cuối tháng 6-2022, T. làm giả phiếu thu có con dấu của một công ty và gửi qua tài khoản zalo của chị H. Mục đích của T. là để chị H. tin tưởng mình đang đầu tư mua một số lô đất dự án khu đô thị thuộc công ty này. Tiếp đến, T. để nghị chị H. tham gia góp vốn để kiểm lỗi. Do tin tưởng, chị H. tiếp tục chuyển cho T. 200 triệu đồng. Có tiền, T. trả nợ và tiêu xài cá nhân...

Tại phiên tòa, chị H. tỏ rõ sự buồn bã và thất vọng. Bởi chị từng rất yêu thương, tin tưởng và đặt kỳ vọng vào T. Thế nhưng T. lại dùng sự xảo diệu để đáp lại tình cảm của chị H. Sự nhẹ dạ, tin người vô điều kiện của chị H. khiến lòng tham của T. có cơ hội và trở nên không đáy. Đối diện với chi H. nơi phàn đĩnh, T. không dám nhìn thẳng. Hành vi phạm tội của mình quá rõ ràng, nên T. không có ý kiến gì thêm đối với bản cáo trạng được công bố. Tuy nhiên, ở một vài nội dung liên quan, dù hội đồng xét xử nhiều lần hỏi, nhưng T. vẫn không thể đưa ra câu trả lời hay một lý giải nào. Sau khi xem xét các tình tiết tăng nặng và giảm nhẹ, hội đồng xét xử Tòa án nhân dân thành phố tuyên phạt bị cáo B.Q.T 10 năm tù về tội "Lừa đảo chiếm đoạt tài sản" và 3 năm tù về tội "Làm giả con dấu, tài liệu của cơ quan, tổ chức; tội sử dụng con dấu, tài liệu của cơ quan, tổ chức". Cùng với mức án 8 năm tù về tội "Lừa đảo chiếm đoạt tài sản" và "Làm giả con dấu, tài liệu của cơ quan, tổ chức" mà Tòa án nhân dân quận Liên Chiểu tuyên phạt trước đó, tổng hợp hình phạt mà T. phải chịu là 21 năm tù.

TRÍ DŨNG

QUẢNG CÁO ME TRANG COFFEE

SeABank

BIDV NGÂN HÀNG TMCP ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN VIỆT NAM

MB